Strategia de dezvoltare durabilă a destinației de ecoturism Ținutul Zimbrului.

1 Analiza resurselor naturale, culturale, instituționale şi umane

a. Resurse naturale

Lipsa unei dezvoltări industriale masive sau a unor aglomerări urbane a reprezentat în timp un factor de menţinere a echilibrului natural. În decursul timpului, interacţiunea dintre om şi natură a păstrat neschimbat echilibrul ecosistemic, precum şi complexitatea ecologică. Tradiţia unui management forestier adecvat şi evitarea supraexploatării resurselor au avut de asemenea o importantă contribuţie. Modul tradițional de gospodărire a pădurilor a promovat speciile forestiere autohtone, regenerarea naturală, utilizarea resurselor de masă lemnoasă în limitele capacităţilor de susţinere a pădurii, tratarea distinctă a diferitelor tipuri de ecosisteme şi menţinerea funcţiilor protective ale pădurii.

În cadrul microregiunii Ţinutul Zimbrului, ce se suprapune în parte peste aria protejata Parcul Natural Vânători Neamţ, se întâlneşte o mare varietate de tipuri de păduri care alături de suprafeţele mici de pajişti, alcătuiesc un mozaic de ecosisteme dintre cele mai diverse. Datorită biodiversităţii specifice, Parcul Natural Vânători Neamţ a fost declarat sit de importanţă comunitară având codul ROSCI270 Vânători Neamţ şi arie de protecţie specială avifaunistică ROSPA107 Vânători Neamţ.

Principalele valori naturale ale zonei de referinţă sunt reprezentate de speciile şi habitatele de interes comunitar.

În zona de referinţă au fost identificate zone care păstrează intacte caracteristicile naturale şi în care pot fi surprinse aspecte floristice şi faunistice cu un caracter aparte. Aspectul forestier al zonei, cu suprafeţe predominant împădurite determină o anumită dinamică a proceselor, ce nu implică transformări majore în perioade scurte de timp. Pădurea reprezintă un element de stabilitate, intervenind benefic asupra solului, versanţilor, apei, microclimatului, asigurând un regim hidrologic relativ constant.

În afara ecosistemelor forestiere, zona de referinţă conţine şi alte habitate de mare importanţă: fâneţe, ecosisteme acvatice pe cursuri de apă sau ape stătătoare, ecosisteme aflate pe stâncării, caracteristice încadrării altitudinale şi geografice a zonei. Energia de relief mică cu pante domoale, culmi rotunjite, văi deschise acoperite de păduri nu au determinat procese geomorfologice de amploare mare şi imediată.

Ca parte componentă a lanţului carpatic şi subcarpatic, zona evidenţiază o mare diversitate faunistică, constituind adăpost pentru numeroase mamifere, inclusiv carnivore mari: lup - *Canis lupus*, urs - *Ursus arctos*, râs - *Lynx lynx*. Prezenţa acestora indică, de asemenea, existenţa unui sistem stabil, neafectat de activităţile umane. Reprezentarea echilibrată a tuturor categoriilor taxonomice specifice asigură suport pentru evoluţia stabilă a ecosistemelor.

Elementele diversităţii biologice se regăsesc în cultura locală: embleme, măşti, case din lemn, draniţa, meşteşuguri specifice. Actualmente, parcul prezintă un grad ridicat de accesibilitate, ceea ce în timp poate prezenta un potenţial pericol pentru biodiversitate. De asemenea, situaţia economică precară, precum şi permanenta nevoie de exploatare a resurselor naturale (legală sau ilegală) se constituie în factori de presiune asupra mediului.

Deşi din punct de vedere industrial zona nu se caracterizează printr-un nivel ridicat al emisiei de noxe, nu trebuie neglijat aspectul poluării cu deşeuri menajere, resturi provenind de la activitățile de exploatare/prelucrare a resurselor naturale sau deșeuri aruncate de turişti.

Apariţia unor modificări în regimul de proprietate şi nerespectarea unui regim silvic adecvat ar putea aduce mari prejudicii valorilor legate de biodiversitate ale ariei protejate, putând conduce la degradarea în timp a habitatelor. Fragmentarea suprafeţelor forestiere în perspectiva schimbării regimului de proprietate poate crea, de asemenea, discontinuităţi în conceptul unitar de abordare a managementului forestier.

Resursele naturale identificate în zona de referinţă, reprezentate în principal de speciile şi habitatele de interes comunitar sunt menţionate în Anexa nr.1.

Prezenţa marilor ierbivore sălbatice în cadrul ecosistemului forestier poate contribui la menţinerea unei compoziţii diversificate a pădurii, putând fi astfel create nişe ecologice noi pentru alte specii de nevertebrate, păsări, mamifere mici, din acest motiv marile ierbivore sălbatice fiind asimilate unor „specii-umbrelă". Prin urmare, dincolo de scopul concret al programului de reintroducere, prezenţa acestor ierbivore în libertate, pe termen lung, constituie o garanţie pentru menţinerea biodiversităţii zonei. În atingerea acestui obiectiv, a fost necesar să se ia în calcul toate aspectele de ordin ştiinţific, ecologic, social, economic şi cultural pe care aceste demersuri le implică.

În cadrul acestui obiectiv s-a debutat cu programul de reintroducere a zimbrului. Managementul zimbrului şi în mod particular acţiunea de reintroducere a acestei specii în libertate reprezintă un capitol cu semnificaţie şi importanţă aparte pentru activitatea desfăşurată de către Administraţia Parcului Natural Vânători Neamţ. Un aspect important ale programului de reintroducere a zimbrului este reprezintat de monitorizarea efectivului referitor la comportament, folosinţa habitatelor şi ecosistemelor, dinamica populaţiei, influenţa bolilor, relaţiile dintre speciile pradă şi prădător, relaţiile cu omul.

În paralel cu programul de reintroducere a zimbrului se doreste reintroducerea şi a altor specii de ierbivore mari specifice faunei carpatine, actualmente extincte în libertate. Condițiile specific zonei de referinţă, melanjul de habitate forestiere și praticole sunt propice reintroducerii cailor de sălbatici (reintrodusi cu succes în Carpaţii din Polonia) sau bovinelor asemănătoare bourului (Heck cattle, crescute în condiții de semilibertate în Europa de Vest).

O alta resursă naturală este reprezentată de **izvoarele de apă sărată,** cunoscute şi exploatate de cel puţin 200 de ani, fapt ce a dus, în timp, la infiinţarea a 2 staţiuni balneare: Staţiunea Oglinzi şi Staţiunea Bălţăteşti, descrise în Anexa 1.

În raza orașului Tîrgu Neamț se află **izvorul Slatina**, atestat ca fiind **exploatarea de apă sărată cu cea mai mare continuitate din Europa** (8,000 de ani). Apa acestui izvor este utilizată în zilele noastre, de un număr redus de localnici, în special pentru conservarea cărnii sau legumelor. Vestit este și izvorul **Puturosu**, aflat în apropierea schitului Vovidenia. Se zice că apa acestui izvor a fost folosită și de voievodul Ștefan cel Mare pentru oblojirea rănii pe care o avea la picior încă din luptele de la Chilia. În din anul 1856 Comitetul Sanitar din Iași, care avizase studierea tuturor apelor minerale cunoscute din Moldova, a delegat pe medicul Th. Stenner să analizeze aceste ape, de-a lungul timpului acestea au fost utilizate în scopuri terapeutice, de unde a căpătat și de numirea de Izvorul Tămăduirii.

O altă resursă naturală este reprezentată de zona denumită generic **"Râpa lui Coroi"**, delimitată de o culme abruptă de munte cu stânci golaşe şi mici peşteri, situată în apropierea Mânăstirii Sihla. Râpa se numeşte aşa din anul 1763, când s-a prăbuşit în această prăpastie un oarecare dregător din sfatul ţării, anume Ioan Coroi, la o vânătoare de cerbi. Chiar si parintele Cleopa (cel care a strabatut la pas toti muntii Moldovei) recunostea sfintenia locului si, cand intra in poiana lui Coroi, avea grija sa se descalte de opincile lui ciobanesti, emotionat ca picioarele lui calcau numai si numai pe oseminte de mari cuviosi.

b. Resurse spirituale si cultural-istorice

Zona de referinţă include o arie protejată în care valorile naturale se împletesc cu cele religioase şi cultural-istorice. În aceasta zonă se înregistrează o tradiţie monahală neîntreruptă de 600 de ani. Începând cu „Marea Lavra" a ortodoxiei românesti, Mănăstirea Neamţ, au fost înfiinţate de-a lungul timpului o serie de mănăstiri şi schituri faimoase, locaşuri de credinţă şi cultură, monumente arhitectonice ce reflectă evoluţia arhitecturii religioase cu respectarea tradiţiei, dar şi cu încorporarea unor elemente de modernitate specifice perioadei în care au fost construite. Elementele reprezentative, caracteristice zonei sunt:

Din punct de vedere al moştenirii spirituale:

- concentrare mare a locaşelor de cult ortodoxe, comparabilă cu cea existentă în situri precum Athos sau Meteora; cea mai importantă concentrare monastică din Muntii Carpaţi;

- exemplificare a traiului monahal în zone forestiere;
- mănăstirile şi schiturile ca păstrătoare ale traditiei ortodoxe;
- toate mănăstirile şi schiturile din zona sunt „vii", în ele desfăşurându-se o viaţă monahală activă, de asemenea se înregistrează un număr impresionant de pelerini;
- mănăstirile sunt vizitate pe rute de pelerinaj;
- mănăstirile au fost şi sunt în continuare focare de cultură, în interiorul acestora aflându-se biblioteci, case memoriale, opere de artă de mare importanţă pentru spiritualitatea romanească;
- cele mai mari mănăstiri de maici din lumea ortodoxa, Varatec şi Agapia;
- sate monastice de maici şi călugări, respectând reguli străvechi de comportare, convieţuire.

Din punct de vedere al moştenirii cultural-istorice:

- Cetatea Neamţului reprezintă un punct de referinţă al istoriei noastre naţionale, fiind totodată şi o capodopera a constructiilor defensive specifice sec. XV.
- Multitudine de muzee și casele memoriale (Sadoveanu, Vlahuță, Creangă, Micle, etc)

Resursele spirituale și cultural-istorice sunt descrise in Anexa nr. 2.

c. Resurse instituţionale

Administraţiile locale (Primăria Târgu Neamt, Primăria Vânători Neamţ, Primăria Crăcăoani, Primăria Agapia şi Primăria Bălţăteşti) sunt parteneri tradiţionali în iniţiativele prind dezvoltarea durabilă şi conservarea biodiversităţii în zona de referinţă (Ţinutul Zimbrului).

Parcul Natural Vânători Neamţ este o arie protejată constituită în anul 1999, cu statut de parc natural (categoria V IUCN), destinată protejării moștenirii naturale, spirituale și culturale a zonei, cat şi încurajării turismului bazat pe aceste valori. Administrația PNVNT a implementat în perioada 1999 – 2015, diverse proiecte ce au vizat dezvoltare durabila si promovarea turismului în zona de referinţă.

Fundaţia Ecosilvex 2000 Piatra Neamţ, în perioada 2005 - 2015, a implementat proiecte finanţate prin Programul GEF SGP, Matra KAP, Matra KNIP, Spatii Verzi, Rufford, Fondul ONG, în nume propriu sau în parteneriat cu actorii locali, ce au vizat conservarea naturii, educaţia ecologică şi conştientizarea comunităţilor locale din Ţinutul Zimbrului.

Unul dintre cei mai importanți actori privind promovarea ecoturismului in zona este **Asociaţia de Promovare Şi Dezvoltare Turistică Nemţeană Valea Ozanei (APDTN),** un ONG constituit în anul 2013, ce are drept obiectiv promovarea si dezvoltarea potenţialului turistic, mestesugaresc traditional, cultural și natural al zonei ce se suprapune cu aria protejată.

Alţi actori relevanţi ce acţionează în zona de referinţă sunt: **Asociaţia Pro Democraţia - Filiala Târgu Neamţ, Fundaţia Culturală Ion Creangă, Fundația de Dezvoltare Locală Speranța Târgu Neamț, Asociația Sofiaman, Asociaţia Meşterilor Populari Târgu Neamţ, Asociația ECOMIL 2002, Asociația Ecoclub 20 Ozana** cu o bogată activitate de parteneriat, în activități de dezvoltare durabilă în zona de referință a proiectului.

d. Resurse umane

Grupurile ţintă avute în vedere în derularea proiectelor de dezvoltare durabilă şi conservarea naturii în zona de referinţă au vizat factorii de decizie implicaţi în protecţia mediului de la nivel local şi regional, comunităţile locale existente în sau limitrofe ariilor naturale protejate, populația școlară, ONG-urile de profil, comunitatea ştiinţifică, etc.

Una dintre resursele umane cele mai reprezentative pentru Ţinutul Zimbrului este generată de breasla meşterilor populari, şi anume:

- Ionela Lungu - modelaj în lut şi tapiserie în colaje;
- Costi Lungu - prelucrarea lemnului şi măşti;
- Maria Vasiliu - podoabe croşetate;
- Vasile Gaman - sculptură în lemn, tâmplărie și dulgherie;

- Rodica Ciocârtău - ţesături şi cusături populare;
- Vasile Neamţu - sculptură în lemn, tâmplărie şi dulgherie;
- Maria Mihalachi - ţesături populare.

Din punct de vedere administrativ, zona de referinţă denumită generic *Ţinutul Zimbrului,* este amplasată pe teritoriul judeţului Neamt, cuprinzând integral sau parțial teritoriul administrativ al următoarelor localități: Târgu Neamt, Agapia, Bălţăteşti, Brusturi, Crăcăoani, Pipirig, Răuceşti şi Vânători Neamţ.

Tabel Populația localităților din zona de referinţă, conform www.insse.ro (1992, 2002, 2011)

UAT	Localitatea	Populația totală în anul 2011	Populația totală în anul 2002	Populația totală în anul 1992	Evoluția numerică în intervalul 1992 - 2011
Târgu Neamţ	Târgu Neamţ	18695	20496	22282	-3587
Agapia	Agapia	3893	4542	4357	-649
Bălţăteşti	Bălţăteşti	4102	6675	6829	-2790
Crăcăoani	Crăcăoani	3944	4542	4474	-528
Vânători	Vânători	7595	8825	8425	-830

Conform ultimului recensământ din anul 2011, populaţia totală a UAT-urilor incluse în cadrul parcului era de 38.229 locuitori, comparativ cu anul 2002 când populaţia era de 46.367 locuitori, observându-se o scădere substanţială a populaţiei în ultimii 10 ani.

Tendința de scădere demografică se manifestă și la nivelul ultimilor 20 de ani, scăderea reprezentând 17% din totalul inițial. În zona rurală se observă o uşoară creştere demografică între 1992 şi 2002, fapt explicat prin exodul populației din oraşul Târgu Neamț către comunele și satele învecinate, datorită închiderii fabricilor din oraș. După anul 2002, mulți locuitori au emigrat către statele vest-europene, în special în Spania și în Italia, fapt ce a condus la scăderea numărului populației.

Repartiţia salariaţilor pe principalele activităţi ale economiei naţionale

Tabel Salariati pe activităţi economice ale economiei naţionale, www.insse.ro (2002)

UAT	Agricultura, Silvicultura,	Ind. extractivă	Ind. prelucrătoare	Energie electrică, termică, gaze, apă	Construcţii	Comerț și reparaţii	Hotelier	Transport, comunicaţii
Târgu Neamţ	172	6	1931	209	190	771	180	21
Agapia	112	-	237	6	27	69	17	22
Bălţăteşti	73	1	309	12	48	93	28	40
Crăcăoani	177	2	137	14	30	52	8	41
Vânători	167	-	706	11	31	152	22	30

Se observă că activitățile legate de turism reprezintă un sector bine reprezentat al economiei locale.

Repartiţia populaţiei ocupate după sectorul de activitate

Tabel Populaţia ocupată după sectorul în care lucrează, www.insse.ro (2002)

UAT	Persone din sectorul de stat	Persoane din sectorul privat	Persoane din sectorul mixt	Persoane în gospodăria proprie
Târgu Neamţ	2732	4691	73	127
Agapia	227	1033	5	315
Bălţăteşti	278	1215	4	1056
Crăcăoani	277	613	7	732
Vânători	607	1704	13	512

În cadrul microregiunii localitaţile Agapia, Crăcăoani şi Vânători Neamţ sunt considerate conform clasificăriilor APIA ca ”zonă montană defavorizată”, fiind eligibile pentru măsurile corespunzătoare din cadrul PNDR și pentru pachetele de agro-mediu 1 şi 2, dedicate zonelor cu pajişti cu înaltă valoare naturală.

2 Analiza infrastructurii şi serviciilor turistice: acces, capacităţi de cazare, trasee etc.

Acces

Accesul în Ținutul Zimbrului este facil datorită căilor de transport ce tranzitează zona. Astfel, în această destinație ecoturistică accesul se poate face fie pe căi rutiere (cu autobuzul sau autovehiculul personal), cu trenul (gara Târgu Neamț), în timp ce legăturile aeriene se pot asigura prin aeroporturile din Bacău, Suceava și Iași.

Accesul rutier se poate face pe următoarele drumuri naţionale:

a) Dinspre Vatra Dornei pe DN 17 B până la Poiana Largului;
b) Dinspre Borsec pe DN 15 până la Poiana Largului;
c) Dinspre Durău pe DJ 155 F până la Poiana Largului;
d) Dinspre Bicaz pe DN 15 până la Poiana Largului;
e) Dinspre Poiana Largului pe DN 15 B Poiana Largului – Vânători Neamţ – Târgu Neamţ;
f) Dinspre Piatra Neamţ pe DN 15 C Piatra Neamţ – Târgu Neamţ;
g) Dinspre Suceava pe DN 2 până la Cristeşti şi apoi pe DN 15 B până la Târgu Neamţ;

Transportul rutier în comun este asigurat de firme private locale, existând atât curse regulate spre principalele orașe din zonă cât și spre toate localitățile din raza destinației.

Gara Târgu Neamț este capăt de linie pentru o cale ferată secundară, simplă și electrificată, care o leagă de Pașcani (oraș cu gară pe o magistrală principală, ce leagă Bucureștiul de Suceava și de frontiera nordică a țării, cu Ucraina). Calea ferată cu plecare din Târgu Neamț este exploatată de operatorul privat Regiotrans și este deservită de șase perechi de trenuri regio pe zi, din care una circulă la și de la Iași.

Cazare

În zona ”Ținutul Zimbrului” cele mai multe locuri de cazare sunt deținute de mănăstiri, astfel Mănăstirea Neamţ are o capacitate de aproximativ 100 locuri de cazare, Mănăstirea Sihăstria 70 locuri de cazare, Mănăstirea Secu 50 , Mănăstirea Agapia 100 locuri de cazare şi Mănăstirea Văratec 200 locuri de cazare.

Facilităţile de cazare din zona ”Ținutul Zimbrului” au în general o capacitate mică, adresându-se familiilor sau grupurilor mici de turişti, existând, însă, şi obiective apte să găzduiască simultan câteva zeci de turişti. Pensiunile sunt clasificate conform Autorităţii Naţionale pentru Turism cu 2, 3 sau 4 flori sau stele, în funcţie de amplasarea locaţiilor în mediul rural sau urban. Majoritatea pensiunilor, care au şi restaurant, au în meniu mâncăruri tradiţionale moldoveneşti. Există n număr de 46 pensiuni și hoteluri

cu o capacitate de 1827 locuri de cazare repartizate după cum urmează, pe localităţi: Vânători - 7 pensiuni cu o capacitate de 161 locuri de cazare, Oglinzi- 2 pensiuni, 73 locuri de cazare, Târgu Neamţ - 12 pensiuni şi 2 hoteluri cu o capacitate totală de 470 locuri de cazare, Bălţăteşti – un complex cu o capacitate de 548 locuri de cazare şi Agapia - 26 de pensiuni cu o capacitate de 575 locuri.

Pe lângă acestea mai există posibilități de cazare la cabanele silvice din zona și la casele care nu sunt încă recunoscute și clasificate de către ANT. Lista cu posibilitățile de cazare din zona Ținutul Zimbrului este prezentată în Anexa 3.

Trasee turistice

Datorită accesibilităţii zonei sunt materializate în teren o serie de trasee turistice, care fac legătura între principalele obiective turistice ale zonei, respectiv:

- Mănăstirea Neamț – Schitul Procov – Sat Leghin
- Mănăstirea Secu – Mănăstirea Agapia Veche
- Mănăstirea Sihăstria – Mănăstirea Sihla
- Mănăstirea Agapia Veche - Mănăstirea Sihla
- Mănăstirea Sihla – Poiana Ciungi –Mănăstirea Văratic
- Mănăstirea Sihla - Mănăstirea Agapia
- Cetatea Neamțului – Monumentul Eroilor
- Cetatea Neamțului – Stațiunea Oglinzi
- Schitul Sihla – Peştera Sfânta Teodora – Schitul Daniil Sihastru
- *Cetatea Neamţului, destinație ecoturistică*, traseu educativ;
- *Pe urmele vânătorilor de munte*, traseu educativ;
- *Traseu păsări* -Dumbrava - Centrul de Vizitare - Pocrov – Mănăstirea Neamț – Cărbuna– Nemțișor; Centrul de Vizitare - Secu – Sihăstria, traseu educativ;
- *Pe urmele zimbrilor* - traseu educativ
- *Prin pădurea de foioase* - traseu educativ

Lista cu descrierea traseelor turistice şi tematice de pe raza Parcului Natural Vânători Neamţ se regăseşte în Anexa 4.

Spaţii de campare

În microregiunea ”Ținutul Zimbrului” camparea se realizează „spontan” în principal pe văile râurilor ce au tangență cu mănăstirile. Cele mai populare locuri de campare sunt cele de pe valea Secului și valea Agapiei, pe terenuri aflate în proprietatea mănăstirilor, în prezent neexistând dotările necesare derulării corespunzătoare a acestei activități.

Locuri de popas

În zona de referință există 10 locuri de popas, din care 6 sunt amenajate de Administraţia Parcului. Acestea sunt instalate pe traseele turistice şi sunt alcătuite din bănci, mese şi panouri informative din lemn. Există un număr de 10 puncte de odihnă-informare, constând fiecare dintr-un pavilion şi panouri de informare educare, dispuse pe raza comunei Vânători.

Infopoint-uri

Zona ecoturistică Ţinutul Zimbrului se constituie, datorită prezenţei mănăstirilor şi a ariei naturale protejate Parcul Natural Vânători Neamţ, în una din cele mai vizitate zone din ţară. Aderarea la UE si deschiderea informationala asociata cu aceasta, cresterea numarului vizitatorilor precum si a exigentelor acestora din punct de vedere al informarii, necesitatea utilizarii unei infrastructuri interactive in vederea stimularii interesului vizitatorilor pentru natură şi conştientizarea acestora privind impactul activităţilor antropice asupra biodiversităţii, precum si necesitatea oferirii vizitatorilor de experienţe inedite cu privire la caracterul unic al zonei (atât din punct de vedere al naturii cat si din punct de vedere cultural) şi care să fie construite cu respectarea specificului local, toate acestea au reprezentat motivele pentru care s-a considerat necesara imbunatatirea infrastructurii de gen prin cele 3 staţii de informare existente la Cetatea Neamţului, Pădurea de Argint, Mănăstirea Neamţ.

3 Evaluarea cantitativă şi calitativă a turismului în prezent şi scenariu de viitor

3.1 Indicatori de dezvoltare a turismului la nivelul destinatiei

Turismul reprezintă o componentă importantă a dezvoltării, prosperităţii şi bunăstării la nivelul microregiunii „Ţinutul Zimbrului", dovadă iminentă constituind datele statistice care demonstrează o constantă a numărului mare de turişti. Ecoturismul, prin ceea ce reprezintă Parcul Natural Vânători Neamţ, prin meşteşuguri, tradiţii şi obiceiuri, prin gastronomia locală prin tot ceea ce înseamnă conservare patrimoniu – material şi imaterial, va aduce acestei zone marca de care are nevoie pentru a trece în etapa următoare de dezvoltare.

Restaurarea celui mai important obiectiv cultural - istoric din cadrul destinaţiei - Cetatea Neamţului - din fonduri europene şi redarea acesteia circuitului turistic începând cu anul 2009 a atras dupa sine un număr mare de turişti. S-au realizat lucrări de restaurare a întregului ansamblu arhitectonic, iluminarea căilor de acces şi a monumentului care să satisfacă cerinţele funcţionale şi de amenajare de parcări moderne în apropierea cetăţii. Atracţia noutăţii acestui obiectiv turistic, ar putea fi o justificare pentru o uşoară scădere a numărului de turişti în anii următori inaugurării.

Astfel, conform datelor preluate de la Institutul National de Statistica si de la Complexul Muzeal Judetean Neamt, urmarind numarul de sosiri, innoptari in paralel cu capacitatea de cazare si numarul de turisti care viziteaza muzeele din zona, se poate observa o usoara scadere anuala, dar si dovada ca media de sedere a turistilor care viziteaza Tinutul Zimbrului este de una/ doua zile, cu exceptia celor ce practică turismului balnear. Evolutia diferita in cazul comunei Baltatesti este data de existenta Sanatoriului de Balneofizioterapie si Recuperare Medicala "Dr. Dimitrie Cantemir" care, prin specificul sau, atrage un numar mai mare de turisti, care raman aici pentru mai multe zile pe sejur.

Sosiri/ innoptari ale turiştilor în structurile de primire turistică in anul 2009.

Localitatea	Nr. sosiri	Nr. înnoptări	Capacitatea de cazare	Indicele de utilizare netă
Tîrgu Neamţ	9214	12685	361	13,0
Agapia	10251	15164	324	16,4
Balţăteşti	6462	84055	535	57,3
Vănători-Neamţ	1801	3189	20	11,9
Total areal	**27.728**	**115.093**	**1.240**	**31,6**

Sursa: *Institutul National de Statistica*

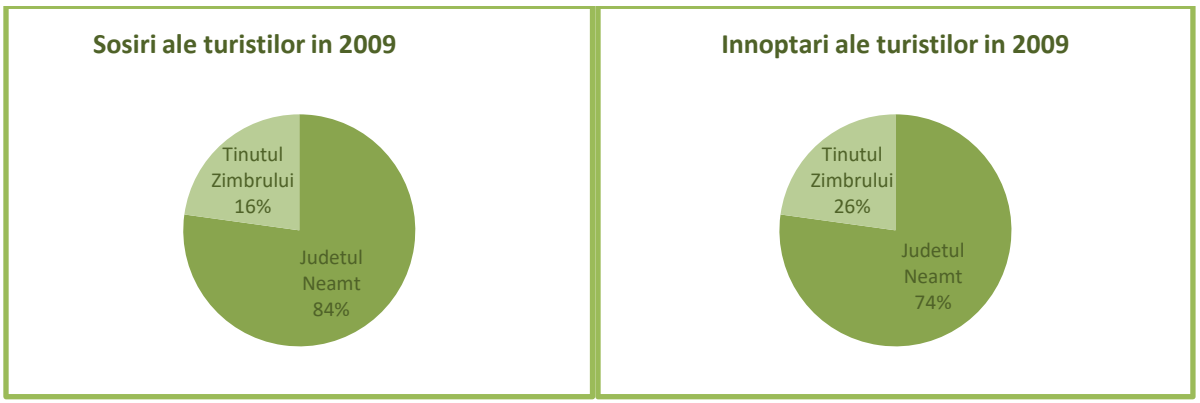

Sosirile turiştilor în structurile de cazare, reprezinta in 2009 - **16%** din numărul turiştilor înregistraţi la nivelul judeţului Neamţ.

Innoptarile turiştilor în structurile de cazare, reprezinta in 2009 - **26%** din numărul turiştilor înregistraţi la nivelul judeţului Neamţ.

Sosiri/ innoptari ale turiştilor în structurile de primire turistică in anul 2012.

Localitatea 2012	Nr. sosiri	Nr. înnoptări	Capacitatea de cazare	Indicele de utilizare netă
Tîrgu Neamţ	6655	9413	284	11,9
Agapia	11456	17008	400	14,7
Balţăteşti	5393	63344	548	44,5
Vănători-Neamţ	2988	3664	125	10,3
Total areal	**26.492**	**93.429**	**1.357**	**25,0**

Sursa: *Institutul National de Statistica*

Sosirile turiştilor în structurile de cazare, reprezinta in 2012 - **23%** din numărul turiştilor înregistraţi la nivelul judeţului Neamţ.

Innoptarile turiştilor în structurile de cazare, reprezinta in 2012 - **24%** din numărul turiştilor înregistraţi la nivelul judeţului Neamţ.

Sosiri/ innoptari ale turiştilor în structurile de primire turistică in anul 2013.

Localitatea 2013	Nr. sosiri	Nr. înnoptări	Capacitatea de cazare	Indicele de utilizare netă
Tîrgu Neamţ	9316	12517	459	10,8
Agapia	8943	14326	372	12,7
Balţăteşti	4833	56263	548	36,6
Vănători-Neamţ	2371	3178	135	8,0
Total areal	**25.463**	**86.284**	**1.514**	**17,0**

Sursa: *Institutul National de Statistica*

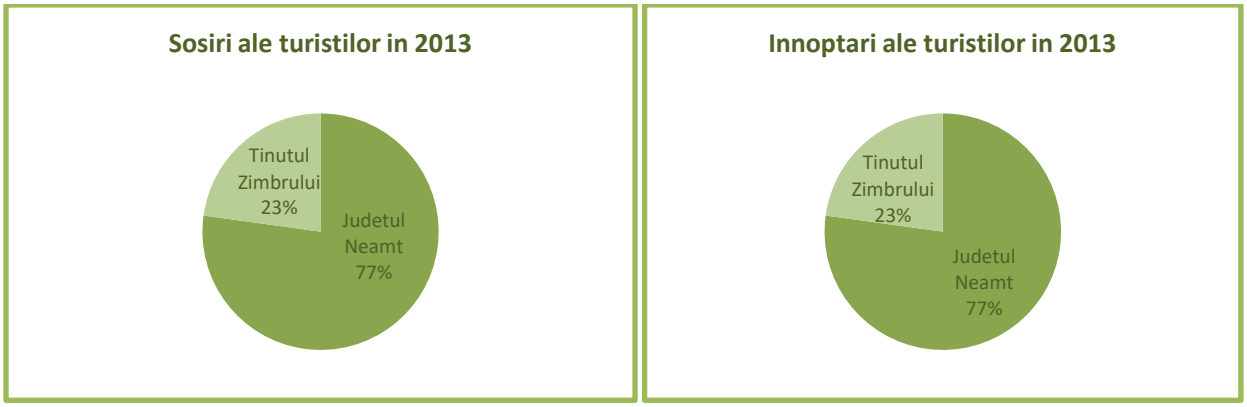

Sosirile turiştilor în structurile de cazare, reprezintă în 2012 - **23%** din numărul turiştilor înregistraţi la nivelul judeţului Neamţ.

Innoptările turiştilor în structurile de cazare, reprezinta în 2012 - **23%** din numărul turiştilor înregistraţi la nivelul judeţului Neamţ.

Fig. III.1 Evoluţia sosirilor turistice în anii 2009, 2012, 2013

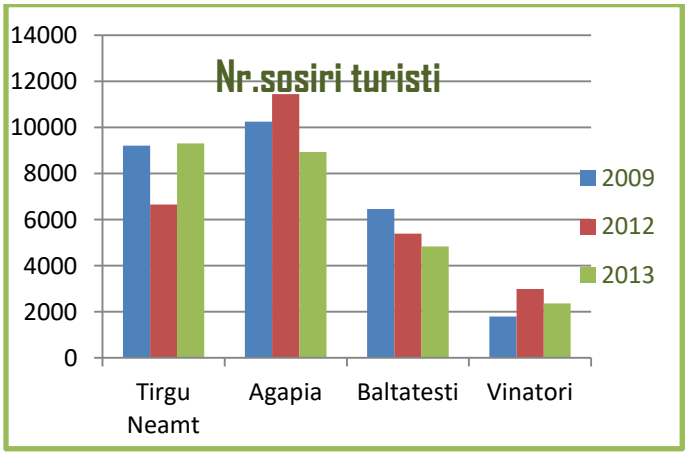

Sursa: *Institutul National de Statistica*

Fig.III.2 Evolutia innoptarilor turistilor in anii 2009, 2012, 2013

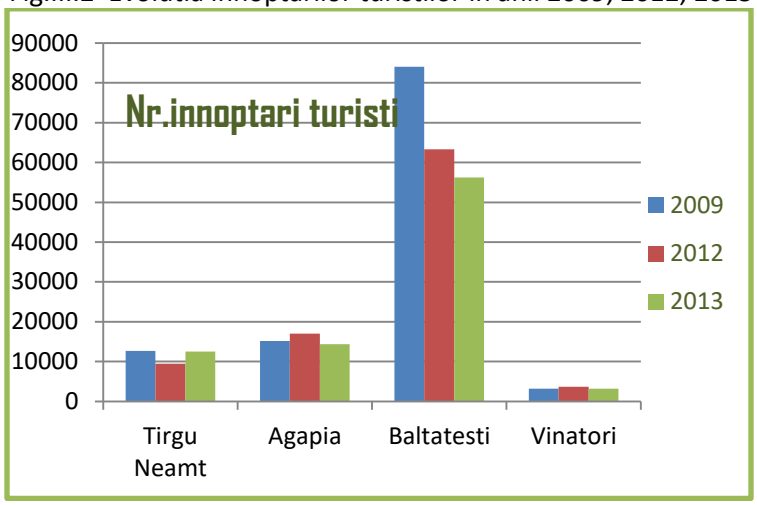

Sursa: *Institutul National de Statistica*

Fig. III.3 Evolutia capacitatii de cazare in anii 2009, 2012, 2013

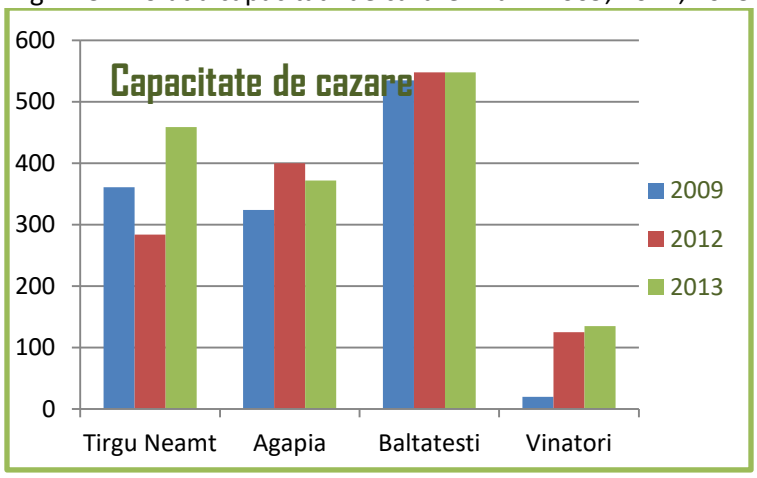

Sursa: *Institutul National de Statistica*

Fig. III.4 Evolutie indice de utilizare neta in anii 2009, 2012, 2013

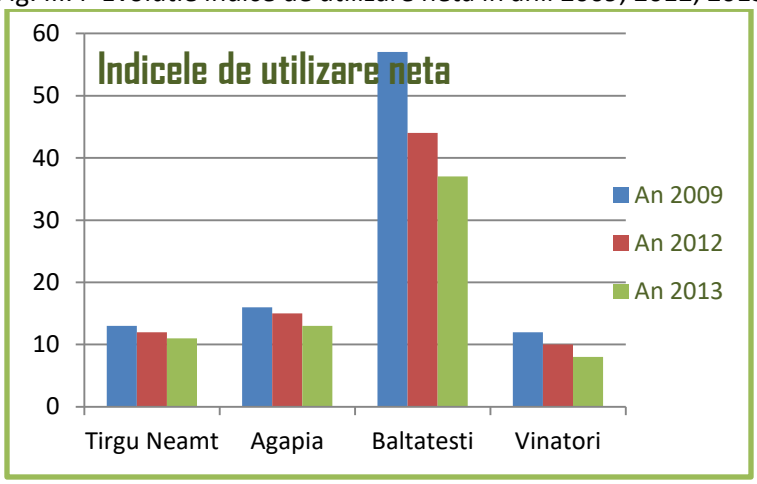

Sursa: *Institutul National de Statistica*

Numarul de vizitatori ai obiectivelor turistice administrate de Complexul Muzeal Judetean Neamţ

Obiectiv turistic	Nr. vizitatori			
	2009	2010	2011	Oct.2011 – Sept.2012
Muzeul Cetatea Neamt	111.464	110.742	116.272	98.263
Muzeul Memorial "Ion Creanga"	101.980	76.337	74.625	70.152
Casa Memoriala "Veronica Micle"	2.103	2.702	1.916	1.847
Muzeul de Istorie si Etnografie Tirgu Neamt	2.002	1.935	175	1.674
Total	**217.549**	**191.716**	**192.988**	**171.936**

Fig. III.5 Numar de vizitatori/ 2009, 2010, 2011, 2012/ Obiective turistice la nivelul destinatiei, administrate de Complexul Muzeal Judetean Neamt

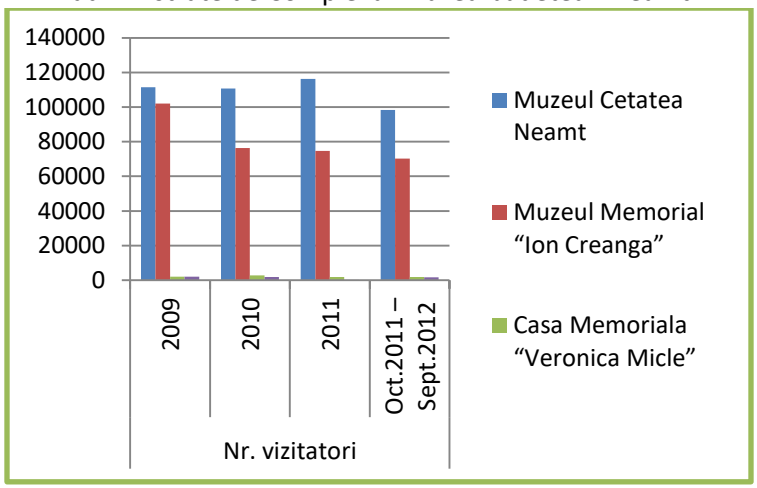

Sursa: *Complexul Muzeal Judetean Neamt*

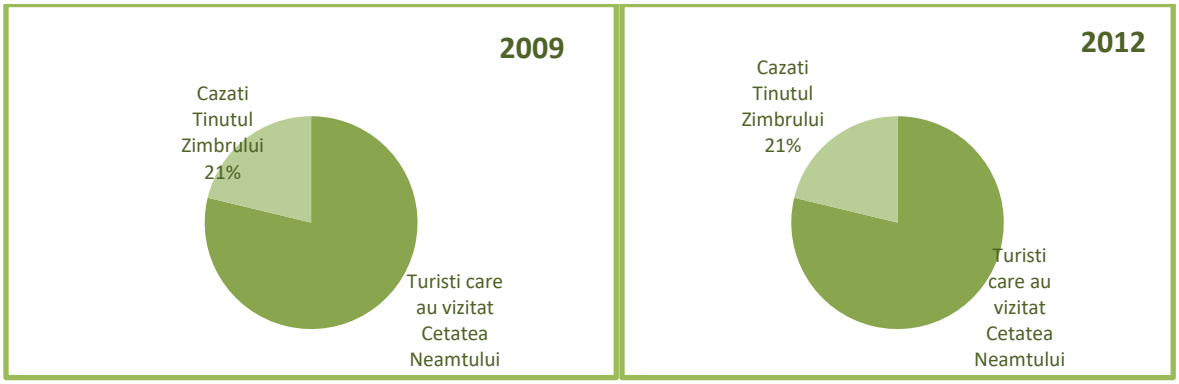

Dacă raportăm numărul de turişti care au vizitat Cetatea Neamţului în anul 2009, de exemplu, la numărul de turişti care s-au cazat aici în acelaşi an, observăm că aproximativ 21 % dintre ei rămân şi media de sedere este de 1 – 2 zile. Prin comparaţie cu anul 2012, aceste date nu se modifică, ceea ce ne determină să precizăm din nou acest fenomen al constanţei turistice. Fluctuaţiile de turişti nu sunt

foarte mari de la un an la altul, indiferent de perspectiva din care privim, această stabilitate putând fi considerată un fenomen pozitiv prin prisma faptului că numărul anual al turiştilor care ajung în Ţinutul Zimbrului este destul de mare.

3.2. Profilul Turistului/ evaluare calitativă

Se prezintă detaliat la cap. III.6 **Analiză de marketing şi poziționare a destinației**

3.3. Forme de turism practicabile în microregiune

Ca urmare a specificului geografic al acestei zone precum şi a resurselor turistice antropice existente, turismul, ca activitate economică, este dezvoltat şi are premise favorabile de dezvoltare în viitor. Formele de turism care se practică în prezent și au un potenţial ridicat de dezvoltare pe teritoriul destinatiei ecoturistice Tinutul Zimbrului sunt:

- ***Ecoturismul*** poate reprezenta un sector important în dinamica turismului local cu un potenţial maxim de dezvoltare, prin punerea în valoare a tradiţiilor, meşteşugurilor zonei, arhitecturii tradiţionale, a florei şi faunei. Se pot oferi o serie de programe turistice concentrate pe obiectivele culturale şi pe cele naturale existente pe raza parcului, cu durata de 1 sau 4 zile.
- ***Turismul cultural – istoric*.** Această formă de turism se datorează faptului că se pot realiza vizite la obiective turistice precum: Cetatea Neamţului, Muzeul de Istorie şi Etnografie, Muzeul Memorial “Ion Creangă”, Casa Memorială “Veronica Micle”, Casa Memorială “Alexandru Vlahuţă”, Muzeul Memorial “Mihail Sadoveanu” şi Casa “Nicolae Popa”.
- ***Turismul religios***, reprezintă un punct forte pentru această zonă datorită numeroaselor biserici şi mănăstiri de o mare valoare istorică, arhitecturală şi artistică, care se află aici: Mănăstirea Neamţ, Mănăstirea Secu, Mănăstirea Sihăstria, Mănăstirea Sihla, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec, Catedrala "Adormirea Maicii Domnului", etc.
- ***Turismul sportiv şi de agrement*** – se pretează zonei datorită varietăţii tipurilor de sport care pot fi practicate. Zona este propice practicării sporturilor în orice anotimp, precum şi organizării de expediţii, drumeţii pe traseele descrise la capitolul anterior.
- ***Turismul balnear*** - bazat pe existența apelor clorosodice și sulfuroase și a stațiunilor Bălțătești și Oglinzi.
- ***Turismul științific*** - bazat pe flora și fauna existente, în special axat pe programul de reintroducere a zimbrului în libertate.

3.4. Scenariu de viitor

Pentru a avea o proiecție pe viitor privind turismul în microregiune, trebuie să ținem cont de următoarele tendințe:

1. îmbătrânirea populației atât la nivel național cât și european

Acest segment de populație va avea disponibilități financiare și de timp mai mari urmînd a fi interesați de servicii personalizate care să implice mai mult confort și siguranță, de produse care să nu implice efort sporit gen birdwatching, fotografii în natură, excursii în zone.

2. *turiștii vor fi mai experimentați*

Aceștia vor avea o atitudine mai critică privind calitatea produselor și serviciilor oferite precum și asupra raportului calitate-preț. Din punct de vedere al destinației, va trebui să:

- ofere produse și servicii de calitate, specifice care sa o autentifice ca destinație competitivă
- să existe o ofertă variată, echilibrată de activități turistice

3. *cerere pentru educație și conștientizare*

Tendința se va manifesta la toate segmentele domeniile de interes fiind natura, cultura, istoria, spiritualitatea. Pentru a veni în întâmpinarea acestei tendințe e necesar ca:

- să existe o comunicare a informației mai bună, mai creativă, mai educativă
- să existe o abordare holistică pentru patrimoniul natural, cultural, spiritual

- să fie puse la dispoziția turiștilor produse care să încurajeze învățarea autodidactă, descoperirea, conștientizarea

4. *creșterea siguranței și securității*

- destinația trebuie să fie percepută ca una sigură din toate punctele de vedere.

5. *creșterea preocupării pentru sănătate și bunăstare*

- destinatiile percepute ca nesănătoase vor fi respinse
- va crește solicitarea pentru accesibilizarea destinației – trasee interpretative, comodități etc.
- va crește cererea pentru produsele "wellness and fitness" precum plimbările, ciclismul, etc

6. *valorizarea timpului liber*

- necesitatea unor produse cu valoare adăugată
- produse care să ofere relaxare
- renunțarea la o singură vacanță lungă, în favoarea petrecerii unor vacanțe mai scurte dar mai multe

7. *modificări ale stilului de viață*

- cerere crescută pentru case de oaspeți, pensiuni, cazare rurală
- solicitări personalizate , dorindu-se unități de cazare mici- de familie, cabane, case restaurate, bungalow-uri, tabere safari-style
- cerere pentru produsele, conceptele, serviciile specifice destinatiei
- cerere pentru produse specializate axate pe hobby-uri sau interese (plante, birdwatching sau photo safari).
- tendința "întoarcere la origini"- vacanțe simple bazate pe drumeții, ciclism cazare în condiții rustice

8. *utilizarea tehnologiei IT*

- informații detaliate, bine structurate în mediul virtual, link-uri
- e-marketing, folosirea rețelelor sociale

Pe baza analizei de mai sus, pentru microregiunea "Ținutul Zimbrului" următoarele segmente de piață prezintă potențial în perioada următoare:

A) Ecoturismul

Ecoturistul poate fi descris ca fiind o persoană (Nistoreanu et al., 2003[1]):

- cu studii peste medie, de obicei studii superioare;
- iubitoare de natură, cu un simţ dezvoltat al aventurii, interesată să cunoască lucruri noi despre cultura diferitelor zone sau despre mediul înconjurător şi să ia parte la experienţe inedite;
- sensibilă la problemele de mediu, sau cel puţin deschis spre implicare în protejarea naturii.
- vârsta medie între 35-54 ani, variind în funcţie de activităţile desfăşurate şi de alţi factori cum ar fi costul călătoriei;
- cu o situaţie materială peste medie, ţinând cont de faptul că programele ecoturistice oferă o satisfacţie mult mai mare decât cele ale turismului de masă, dar sunt de obicei mai costisitoare;
- cu o stare de sănătate bună, având capacitatea de a depune efort fizic. Odată cu creşterea mediei de vârstă a populaţiei ce practică această formă de turism, scade cererea pentru activităţi solicitante şi creşte interesul pentru activităţi cum ar fi studiul naturii, observarea vieţii sălbatice;
- principalele motivaţii ale călătoriilor sunt: observarea peisajelor, observarea naturii sălbatice şi realizarea de drumeţii.

Ecoturismul este destinat, în special, turiştilor cu un nivel al veniturilor mediu sau ridicat, cu o cultură orientată spre cunoaşterea naturii, care tind să practice un mod sănătos de viaţă. Putem spune că parte din actualii turiștii ce vizitează destinația au profilul unui ecoturist, prin urmare destinația prezintă un potențial ridicat din acest punct de vedere.

B) Turismul ecumenic

Datorită caracteristicilor zonei, cea mai mare parte a turiștilor actuali este atrasă de acest gen de turism.

[1] Nistoreanu P.&Colectiv – Ecoturism şi turism rural, Editura ASE, Bucureşti, 2003, p. 83

C) Turismul educațional

Dorința acestora de învățare, de acumulare de noi cunoștințe și experiențe se potrivește foarte bine cu valențele naturale, culturale și spirituale ale zonei.

D) Turismul de tranzit/week-end

Acești turiști fie călătoresc spre alte destinații gen Maramureș, Bucovina, Ardeal etc, fie proveniența lor din zona geografică a Moldovei le permite desfășurarea călătoriei pe durata unui weekend. În ambele cazuri, turiștii sunt orientați spre obținerea de satisfacții rapide, ceea ce implică existența unui sistem de informare bine pus la punct, precum și a unei infrastructuri de vizitare și primire adaptată cerințelor acestora.

E) Turismul de familie

Terenul accesibil, obiectivele de interes ce pot satisface atât cerințele adulților cât și ale copiilor, fac din "Ținutul Zimbrului" o destinație pentru turismul de familie .

F)Turismul de business

Datorită structurilor de cazare existente, a accesibilității zonei, precum și a variatelor posibilități de a petrece timpul liber, acest gen de turism este practicat- teambuilding-uri, workshop-uri, conferințe, simpozioane, etc.

G) Turism balnear

Se bazează în principal pe existența facilităților de tratament de la Bălțătești și pe refacerea stațiunii Oglinzi. Datorită specificului acestui gen de turism, perioada de ședere este mult mai mare decât în cazul celorlalte tipuri de turism practicate în zonă, turiștii sunt cu precădere pensionari.

H) Turism științific

Punerea în libertate a zimbrului oferă, din punct de vedere științific posibilitatea unică în România, de a analiza, în general, efectele reintroducerii unui ierbivor de talie, în special cu referire la comportamentul și impactul zimbrului asupra habitatelor forestiere. De acest gen de turism sunt atrași cu precădere reprezentanții instituțiilor de învățământ superior, precum și iubitorii de natură.

Pornind de la analizele efectuate, pe termen scurt și mediu se previzionează că numărul și structura turiștilor vor fluctua în marje mici. Întrucât pentru agenții de turism din destinație se manifestă preocuparea constantă de creare/dezvoltare de produse/servicii care să mențină turiștii în zonă o perioadă mai îndelungată, se estimează o creștere a perioadei de ședere**.**

4 Analiza domeniilor de activitate complementare ecoturismului la nivelul zonei;

4.1 Fermele de semi-subzistenţă

Fermele/gospodăriile din Ţinutul Zimbrului sunt de fapt exploatatii agricole de tip familial, ferme de subzistenta si semi-subzistenta, intr-o proportie de aproximativ 80%, ele bazandu-se pe munca si implicarea membrilor familiei. Terenurile agricole din zona noastra fiind divizate, nu au permis o evolutie economica spre mari afaceri in *zootehnie, agricultura sau pomicultura.*

Cultivarea cerealelor, a fructelor si legumelor, dar si cresterea animalelor se face la o scara mica, ceea ce poate fi destul de mai putin profitabil, comparativ cu marele ferme. Acest tip de exploatatie are insa si avantaje, cum ar fi calitatea produselor. Multi dintre fermierii locali au inteles ca alimentele produse in sistem ecologic au mare trecere la consumatori si un potential de crestere/ apreciere in perspective dezvoltarii turismului.

Acest tip de exploatatii agricole, dar si conditiile climaterice specifice zonei, au impus in timp necesitatea conservarii fructelor si legumelor prin metode sau retete traditionale. Astfel, o singura recolta agricola pe an a determinat oamenii sa se preocupe de conservarea fructelor si legumelor pentru a-si asigura hrana pe perioada dintre cele doua recolte, dar mai ales in anotimpul rece. S-a nascut de aici o varietate de produse traditionale conservate: dulceata din diverse fructe sau plante, zacusca, tocane de legume sau ciuperci etc. Deasemenea, tot pentru conservare peste anotimpul rece, fructele si legumele erau uscate. Dintre fructe se uscau merele, perele, prunele sau strugurii , iar dintre legume se

uscau mai ales cele care nu se puteau pastra, dar erau des folosite in alimentatie: pastaile de fasole verde, ardeiul, mararul, hribii…

Aceste tehnici de conservare sunt in continuare folosite atat in bucatariile localnicilor cat si in bucatariile pensiunilor si structurilor de primire turistica din zona noastra.

4.2. Industria alimentara și tradițiile culinare

Putem vorbi de o industria alimentară la nivelul destinatiei, dar aceasta ocupa un procent relativ mic din agenții economici locali. Cele mai dezvoltate activităţi sunt cele de panificație, patiserie, conserve de fructe și legume sau fabricarea produselor lactate şi a brânzeturilor.

Asociatia de Promovare si Dezvoltare Turistica Nemteana "Valea Ozanei" a inceput demersurile pentru constientizarea importantei prezentarii acestor produse ale furnizorilor locali in structurile de primire turistica de la nivelul destinatiei ecoturistice si branduirea lor ca produse traditionale, cu adaptarea retelor acolo unde este cazul.

Alimentaţia tradiţională locala este strîns legată de particularităţile modului de trai, cultura, ocupațiile şi îndeletnicirile populației din Tinutul Zimbrului. Tradițiile alimentare prezintă continuitate, legăturile istorice, comercial-economice ale locuitorilor zonei, au lărgit numărul de produse alimentare utilizate în bucătărie și au contribuit la apariția unor influențe culinare.

Printre bucatele tradiţionale se numără: pastrama, şunca, cîrnațul de casă, plăcintele, colacii de ritual cu multiple forme, sortimente de brînzeturi şi caşcaval, ghiveciurile din legume, învîrtita, vărzarele, pîrjoalele, tocana, copturile, turta cu julfă și dulciurile de casă etc. Specific pentru zona noastră este sunt băuturile "schinduc" și "melisa"(realizată prin macerarea plantelor cu același nume în țuica de prune sau rachiu de mere dublu distilat)

Menţinerea în unităţile de alimentaţie publică a unui număr de preparate culinare tradiţionale locale, necesită o susţinere şi o popularizare largă în rîndul consumatorilor. Valorificarea unor preparate culinare tradiționale cere o muncă de educare a consumatorilor îndeosebi a celor tineri. Este important să fie demonstrată valoarea bucatelor tradiționale și rostul lor ecologic pentru sănătate.

4.3. Meșteșuguri

Meșterii populari din Ţinutul Zimbrului au adus prin lucrăriile lor o prețioasă contribuție la îmbogățirea artei populare românești. Bogăția lor spirituală o regăsim în forme și stiluri artistice specifice care au contribuit la crearea unor interesante particularități ale zonei. Obiectele tradiționale relevă gustul pentru frumos și rafinamentul artistic al acestor creatori populari.

Sunt cunoscuți în zonă și nu numai creatorii de piese vestimentare ale portului popular local, meșteșugarii în prelucrarea lemnului, țesătoarele de covoare și creatorii de măști. Descrierea detaliată a meșteșugurilor și obiceiurilor reprezentative ale zonei este realizată în Anexa 5.

4.4. Protecția mediului

Microregiunea este constituită pornind de la aria protejată de interes național Parcul Natural Vânători Neamț, care are și atributele de SCI, SPA, Sacred Natural Site etc. Ecoturismul este unul din dezideratele planului de management al acestei arii protejate, dezvoltarea microregiunii ca destinație ecoturistică este de dorit, pentru bunul management al ariei protejate.

5 Analiza de tip SWOT din care reies domenii şi măsuri prioritare de acţiune

S-au utilizat domeniile conforme cu cele prevăzute în Strategia naţională de dezvoltare a ecoturismului în România, faza I. Scorurile utilizate au fost : 1- foarte important, 2 – important, 3- putin important.

PUNCTE FORTE		PUNCTE SLABE	
RESURSE TURISTICE			
○ habitatele naturale putin afectate de activităţile;	2	○ turismul necontrolat conduce la creşterea presiunii exercitate asupra zonelor / obiectivelor turistice. Principalele probleme semnalate sunt:	2
○ existenţa Parcului Natural Vanatori Neamt, a ROSPA0307 si ROSCI0270	1	• camparea şi amenajarea de vetre de foc în locuri neamenajate;	2
○ recunoaşterea internaţională a PNVNT ca „Sacred Natural Site"- vezi IUCN „Guidelines for applying PA management categories"	2	• culegerea sau distrugerea deliberată a unor specii din flora	3
○ diversitatea şi valoarea ridicată a peisajelor (păduri, chei, peşteri, munţi, ape, zone rurale etc.);	2	• tăierea de material lemnos pentru foc;	3
○ diversitatea florei şi faunei, prezenta carnivorelor mari ;	2	• abandonarea unor cantităţi mari de deşeuri în lungul căilor de comunicaţii, în jurul obiectivelor de interes;	2
○ prezenta zimbrului in libertate, semilibertate si captivitate	1	• vandalizarea panourilor indicatoare sau informative, a plăcilor şi stâlpilor de pe traseele turistice;	3
○ condiţii naturale bune pentru activităţi de turism în aer liber – drumeţie, observarea faunei, turism ecvestru, cicloturism.	2	○ punerea in pericol a zonelor naturale de traficul ATV şi motociclete offroad;	3
○ existenţa unor zone rurale (etnofolclorice tradiţionale), în care se poate experimenta stilul de viaţă local;	3	○ calendar manifestari folclorice, in special în perioada sărbătorilor de iarnă	2
○ existenţa unei economii rurale încă viabile ce menţine produsele locale tradiţionale pe piaţă;	2	○ serbări, manifestări, etc concentrate cu ocazia zilelor comunei etc	2
○ diversitatea obiectivelor de patrimoniu – mănăstiri, situri arheologice, case memoriale, Cetatea Neamtului;	1	○ lipsa resursei piscicole in râurile interioare;	3
○ ospitalitatea tradiţională zonei.	1	○ poluarea raurilor in special pe portiunea ce traverseaza localitatile sau in aval de acestea	3
○ factori naturali si resurse minerale recomandate in cura balneara – izvoarele clorosodice;	3	○ tăierile de arbori şi depozitarea necorespunzătoare a rumeguşului și resturilor de exploatare pe marginea drumurilor existente sau apâraielor	2
○ bucatarie traditionala si specialitati regionale;	2	○ riscul urbanizării populaţiei rurale cu implicaţii directe în pierderea patrimoniului cultural imaterial/material existent.	2
○ poluare atmosferică inexistenta ;	2	○ lipsă recunoașteri internationale: WHS, Charter, ecoturism	2
○ diversitatea resurselor turistice naturale si antropice usor accesibile si armonios repartizate pe teritoriul Parcului;	2		
○ prezența Postului de Jandarmi Montani Vanători Neamț cu sediul in Centrul de Vizitare al PNVNT	1		
INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI			
○ accesibilitate relativ bună spre destinaţia ecoturistica	2	○ lipsa amenajări pentru observarea/fotografierea speciilor sălbatice	1
○ accesibilitate buna spre obiectivele de interes din interiorul destinatiei, ca baza pentru dezvoltarea unei retele de trasee ecoturistice;	2	○ lipsa unor centre locale de informare si promovare turistica;	1
○ existența în principal în vecinătatea PNVNT a unor pensiuni turistice sau alte categorii de structuri turistice de primire;	2	○ sisteme de informare si semnalizare turistica insuficient dezvoltate si necorelate cu nivelul solicitate de ecoturism	2
○ existenta unui număr de trasee turistice în curs de omologare	2	○ lipsa unei rețele de trasee turistice omologate;	1
○ APNVNT fac eforturi importante pentru realizarea infrastructurii de vizitare.	3	○ infrastructura turistică inadecvată- facilităţi de campare, trasee de cicloturism, trasee ecvestre;	1

○ investiţiile şi costurile de întreţinere relativ mici pentru infrastructura necesară realizării unei destinaţii ecoturistice în comparaţie cu investiţiile în ale forme de destinaţii turistice (staţiuni de ski, staţiuni balneo)	2	○ acces limitat pentru persoanele cu dizabilităţi la numeroase puncte de atracţie turistică; ○ folosirea redusă a surselor de energie alternativă; ○ nerespectarea arhitecturii tradiţionale în cazul construcţiilor noi amplasate în interiorul parcurilor sau în zona limitrofă acestora. ○ infrastructura educationala si pentru constientizare precara	1 3 2 1
PROGRAME ECOTURISTICE			
○ existenţa unor programe ecoturistice create de APNVNT și / sau ONG-urile de mediu din zonă.	2	○ numărul redus al parteneriatelor între APNVNT, agenţii economici şi comunităţile locale cu scopul creării de programe ecoturistice; ○ activităţile în aer liber (plimbări, schi fond, cicloturism etc.), sunt puţin dezvoltate; ○ concentrarea programelor ecoturistice pe un număr limitat de zone.	1 1 2
POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ŞI LEGISLATIV			
○ existenţa cadrului legislativ pentru gestionarea ariilor protejate şi pentru protecţia mediului, armonizat cu cel european. ○ existenţa Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului Naţional 2007-2026. Unul dintre obiectivele acestuia este sprijinirea dezvoltării ecoturismului ; ○ existenţa unei asociaţii naţionale specializate în acest domeniu Asociaţia de Ecoturism din România; ○ existenţa unor modele de bune practici în ecoturism (sistem de etichetare ecologică, sistem de certificare în ecoturism); ○ existenţa planului de management al PNVNT, a planului de management al vizitatorilor; ○ existenta ADTPN „Valea Ozanei” ○ existența GAL ”Ținutul Zimbrilor”	2 3 1 2 2 1 1	○ fonduri insuficiente pentru întreţinerea infrastructurii turistice existente; ○ fonduri alocate pentru promovarea ecoturismului neacoperitoare, insuficiente si subdimensionate ○ lipsa mecanismelor de sprijin pentru întreprinzătorii care doresc să implementeze un model de bune practici în ecoturism; ○ reprezentativitate slabă a ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională şi locală ○ tipul de abordare a controalelor din partea autorităţilor statului, birocraţia şi taxele pentru eliberarea de autorizaţii fac ca o bună parte din afacerile mici din mediul rural să dorească să lucreze la negru. ○ slaba capacitate de a implementa politici de dezvoltare la nivelul teritoriului pe termen mediu şi lung care să aducă în prim plan soluţii competitive de ecoturism; ○ asimilarea eronată a dezvoltării turistice cu o afacere imobiliară şi perpetuarea acestui concept în politicile locale de dezvoltare; ○ influența ”modelor” în turism- pârtii de ski, sporturi motorizate	2 2 1 1 2 3 3 1
EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE			
○ PNVNT a dezvoltat programe educaţionale, în special pentru elevii din localităţile din zonă.	1	○ gradul de conştientizare scăzut a ceea ce înseamnă patrimoniu local (natural, cultural, spiritual) şi a importanţei acestuia în prezent dar, mai ales, în viitor; ○ pregătire redusă a personalului de specialitate care administrează	1 1

		structurile turistice; o lipsă ghizi ecoturistici o nu există un sistem de pregătire adecvat pentru personalul din cadrul ariilor protejate; o lipsa personalului pregătit pentru dezvoltarea de destinaţii ecoturistice;	 1 3 1
MARKETING ŞI PROMOVARE			
o existenţa unor organizaţii cu acţiune locală, care împreună cu autorităţile publice locale sau PNVNT dezvoltă proiecte de promovare a ecoturismului la nivel local, o potențialul de marketing al României ca destinaţie turistică prin intermediul o - initiativa „Tinutul Zimbrului” o - marci inregistrate „BisonLand” și „Tinutul Zimbrului” o - recunoastere EDEN-runner-up 2009	1 1 2 2	o promovarea deficitară a potenţialului ecoturistic al zonei; o lipsa USP o oferta de servicii turistice putin diversificata si necoroborata cu pretul si calitatea serviciilor turistice prestate; o lipsa unui plan de interpretare la nivelul destinației o număr redus mărci înregistrate: indicatia geografica (IG), denumire de origine, specialitate tradițională garantată o lipsa acreditari ecoturistice la nivel de destinație și structuri turistice o lipsa cercetare de piață sistematică o lipsa plan marketing pentru destinație	1 1 1 1 2 1 1 1
OPORTUNITĂŢI		**AMENINŢĂRI**	
o suportul de care se bucură ecoturismul la nivel național și internațional; o tendinţa de creştere la nivel naţional a numărului de turişti/vizitatori care au ca motivaţie principală ecoturismul; o existenţa fondurile europene (de exemplu POS Mediu - Axa 4, PNDR Axele 2, 1, 4, POR - Axa 5 etc.), a altor programe de finanţare în domeniul conservării mediului înconjurător și a ecoturismului; o posibilitatea de realizare de proiecte care pun in valoare turistica elementele patrimoniului national cultural-istoric si de arhitectura tipica rurala; o dezvoltarea segmentului de ecoturism datorita diversificarii ofertei turistice la nivel național prin derularea si promovarea unor micro-programe care raspund tendintelor actuale de agrement si vacante active: cicloturism, mountainbike, ecvestru, etc. o dezvoltarea turismului rural in pensiuni turistice si agroturistice o Introducerea sistemului de management al calitatii in turism o creşterea interesului turiştilor pentru zona o posibilitatea dobandiri statutului de destinatie ecoturistica	1 1 2 1 2 2 2 1 1	o concurenţa cu locații din România recunoscute dpdv ecoturistic o amenințări naturale – schimbări climatice, inundaţii, torenţi. o reorientarea unei parti a cererii turistice interne catre alte destinatii externe; o consolidarea perceptiei de oferta ieftina in dauna calitatii; o nerespectarea principiilor „dezvoltarii durabile” o amanarea crearii structurilor institutionale administrative de turism, la nivel local; o micsorarea puterii de cumparare a populatiei, cu efect in evolutia si planificarea evolutiei cererii de servicii turistice; o influentele celorlalte sectoare de activitate asupra turismului - activitate economica de consecinta; o atitudinea și mentalitatea locuitorilor cu privire la unele proiecte cu impact pe termen lung(zimbrul în libertate, etc); o Serviciul Salvamont al judetului Neamt este locat și acționează în masivul Ceahlău, nu poate interveni în PNVNT	2 3 2 3 2 1 2 2 2 1

Domenii și măsuri urmare a derulării analizei SWOT:

Domeniul RESURSE TURISTICE

1. Realizarea unui plan de management al vizitatorilor cu zonarea corespunzătoare a destinației
2. Asigurarea sezonalității pentru evenimentele din zonă
3. Aplicarea acţiunilor de dezvoltare durabilă la nivelul destinaţiilor cu potenţial ecoturistic

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI

1. Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism
2. Dezvoltarea de sisteme de informare si semnalizare turistică adaptate cerințelor destinației
3. Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării
5. Menţinerea arhitecturii tradiţionale, limitarea procesului de urbanizare la nivelul destinaţiei

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE

1. Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice realizată în parteneriat cu comunităţile locale
2. Eficientizarea reţelei de distribuţie a produsului ecoturistic
3. Ghid /reguli activitati turistice la nivel de destinatie

Domeniul POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ŞI LEGISLATIV

1. Includerea ecoturismului în în strategiile de dezvoltare regională şi locală
2. Creşterea numărului de parteneriate privind ecoturismul la nivel local.
3. Creşterea/întărirea capacităţii administrative a instituţiilor locale pentru implementarea politicilor şi programelor de dezvoltare a ecoturismului
4. Alocarea de fonduri pentru ecoturism de către entitățile implicate
5. Reglementarea activităţii din sfera ecoturismului şi încurajarea acesteia

Domeniul EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE

1. Creşterea nivelului de conştientizare, apreciere şi cunoaştere a patrimoniului local și a principiilor de ecoturism în rândul factorilor implicați pentru responsabilizare, participare, implicare în activităţile specifice ecoturismului.

2. Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională, precum şi dezvoltarea organizaţională, profesională şi a carierei pentru personalul implicat în activităţile de ecoturism

Domeniul MARKETING ŞI PROMOVARE

1. Realizare de cercetări de piaţă în scopul realizării unei baze de date care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei
2. Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației
3. Particularizarea destinației prin încurajarea obținerii de mărci înregistrate etc
4. Obținerea de noi certificări naționale/internaționale pentru destinație/ structuri turistice/alti agenti
5. Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu
6. Îmbunătăţirea calităţii experienţei ecoturistice
7. Promovarea destinației ecoturistice, la nivel regional, naţional şi internaţional
8. Promovarea unei imagini unitară în mediul virtual pe site-urile facturilor implicati
9. Promovarea unei imagini unitare in materialele promotionale
10. Realizarea unui plan de marketing pentru destinație.

6 Analiză de marketing şi poziționare a destinației

6.1 Segmentele de piață existente şi posibile în destinație**;**
Abordarea pe segmente constă în împărţirea pieţei în subpieţe omogene şi îndeajuns de diferite unele de altele din punct de vedere al caracteristicilor principale. Odată ce segmentele de piaţă au fost definite şi descrise în mod corespunzător, segmentarea va oferi informaţii pertinente cu privire la:

- motivaţia pentru care un anumit grup de oameni cumpără un produs turistic sau vizitează o destinaţie;
- cât de mare este acest grup;
- loialitatea lor faţă de destinaţie ;
- cum răspund ei la diversele strategii de marketing;
- cum trebuie elaborat un produs sau o campanie publicitară pentru a genera vânzări în cadrul acestui segment de piaţă.

Sarcina noastră a fost de a identifica pentru fiecare segment-ţintă produsele şi serviciile care satisfac dorinţele şi nevoile clienţilor din acel segment. În condiţiile în care pe piaţa turistică multedestinaţii îşi dispută aceleaşi porţiuni de piaţă şi îşi adresează produsele mai multor categorii de turişti potenţiali, este necesară utilizarea de produse noi. Pentru ca segmentarea să fie eficientă este necesar ca fiecare segment să fie:

- *discret*, în sensul că membrii săi sunt uşor identificabili sub aspectul scopului în care călătoresc, a motivaţiilor, ariei de proveniență, venitului etc.;
- *măsurabil*, ceea ce înseamnă că dimensiunea segmentului fie este cunoscută din studiile de piaţă anterioare, fie poate fi măsurată cu cheltuieli rezonabile;
- *viabil*, în sensul că veniturile obţinute de pe urma segmentului trebuie să depăşească cheltuielile făcute pentru conceperea marketingului adresat acestui segment;
- *compatibil* cu imaginea sau cu pozitia pe piaţă vizate sau deţinute de producător.

S-au utilizat şase criterii de segmentare, prezentarea lor fiind făcută într-o secvenţă care reflectă ordinea de prioritate considerată ca fiind cea mai relevantă:

1. Scopul călătoriei.
2. Nevoile, motivaţiile şi beneficiile (avantajele) căutate de turişti.
3. Comportamentul clienţilor (turiştilor).
4. Caracteristicile demografice, economice şi geografice ale clienţilor.
5. Caracteristici psihografice.
6. Preţul.

Sondajul a fost realizat în luna februarie 2015 prin chestionarea proprietarilor de pensiuni din zona Parcului Natural Vânători Neamţ. Fiecare opțiune a fost punctată de repondenți, ulterior s-a realizat centralizarea răspunsurilor. Procentele au fost obținute prin împărțirea numărului de puncte atribuite fiecărei opțiuni față de totalul acordat categoriei respective.

Prelucrarea datelor a condus la următoarele concluzii:

1. Scopul călătoriei.

☐ peisaj, frumuseţi naturale, zimbri 31%
☐ obiectivele turistice (Mănăstiri, Case memoriale, Muzee) 19%
☐ tratament balneo 5%
☐ cadru natural nepoluat 16%
☐ ospitalitate 16%
☐ tradiții 13%

ierarhizarea grupelor de obiective turistice, în funcţie de preferinţă:
☐ mănăstiri 60%

☐ case memoriale 10%
☐ rezervația de zimbri 20%
☐ alte obiective 10%

2. Nevoile, motivaţiile şi beneficiile (avantajele) căutate de turişti.

☐ Cultura 9%
☐ Natura 12%
☐ Familie 6%
☐ Ecumenic 12%
☐ Ecoturism - Plimbări/biciclete 6%
☐ Wildlife 5%
☐ Aventura 6%
☐ Gastronomie 9%
☐ Romantic 5%
☐ Tranzit 7%
☐ Petrecere timp liber(au timp liber la dispoziție, l-ar petrece oricum) 9%
☐ Bussiness 5%
☐ Turism educațional 6%
☐ Turism balneo 3%.

3. Comportamentul clienţilor (turiştilor).

Din punct de vedere al comportamentului, turiștii ce vizitează zona se încadrează majoritar (aprox. 70%) în categoriile:
- itineranţi - turişti motivaţi în special cultural sau social, care pun accent pe transportul rapid şi cazarea de scurtă durată şi vizitează tot ceea ce le sugerează ghizii, fiind fotografi şi cameramani pasionaţi, amatori de folclor şi de suveniruri
- sedentari-mobili sunt turiştii cu venituri medii cu vârsta cuprinsă între 30 şi 60 de ani, care pe timpul sejurului pun preţ pe contactele cu alte persoane şi pe vizitarea localităţilor şi a monumentelor istorice ;

Puțin reprezentanți sunt turiștii din categoriile :
- sedentariştii - persoane cu venituri mici care preferă în genere animaţia din incinta locațiilor unde sunt cazaţi;
-nomazii - persoane tinere care doresc să se afle cât mai mult în contact cu natura şi cu populaţia locală. Călătoresc în grupuri mici sau individual şi preferă cazarea în moteluri, hanuri, campinguri sau rulote. Sunt foarte motivaţi sub aspect cultural, religios, artistic, afectiv. Sunt amatori de produse culinare locale şi consumatori de folclor autentic.

4. Caracteristicile demografice, economice şi geografice ale clienţilor.

Criteriile ***demosociale*** principale utilizate în segmentarea pieţei turistice sunt vârsta, ciclul de viaţă al familiei, nivelul de educaţie, naţionalitatea, religia.
În raport cu *vârsta*, turiștii ce vizitează zona sunt încadrați în categoriile:
☐ <35 ani 38% -copii şi adolescenţi, tineret amatori în cea mai mare parte de turism cultural şi sportiv, cât şi de turism itinerant, în grup, mai degrabă ieftin decât confortabil
☐ 35-60 ani 43% -maturi care posedă venituri relativ mai mari şi sunt mult mai interesaţi de condiţiile de confort
☐ > 60 ani 19% - venituri reduse, mult timp liber

După *ciclul de viaţă al familiei*, consumatorii de produse turistice se împart în:
☐ Familii cu copii mari 17%
☐ Familii cu copii mici 19%

☐ Cupluri adulte, fără copii 24%
☐ Cupluri tinere, fără copii 15%
☐ Pensionari 12%
☐ Tineri în întreţinerea părinţilor 13%

Nivelul de educaţie este un criteriu important în special pentru unele categorii de turism cum ar fi turismul cultural. În general, există o corelaţie pozitivă între nivelul educaţiei şi cererea de turism
☐ *școala generala 25%*
☐ *liceu 37%*
☐ *facultate 38%*

Naţionalitatea este importantă pentru segmentarea pieţei turistice
a) turiști români - 90%
☐ Moldova 42%
☐ Muntenia 36%
☐ Ardeal 22%
b) turişti străini- 10%.
☐ Europa Centrala – 34%
☐ Europa de Sud – 42%
☐ Europa de Est, spațiul ex sovietic – 24%

Religia – majoritar ortodocși.

În ceea ce priveşte ***criteriile economice***, cele mai importante sunt veniturile consumatorilor şi reacţia lor la schimbările de preţ. În funcţie de *venituri* putem vorbi de următoarele segmente de piaţă:
☐ sub medie - 9% - turişti săraci, al căror venit depăşeşte cu puţin limita subzistenţei şi care apelează rar la serviciile turistice. Ei sunt interesaţi nu atât de confort şi de calitatea serviciilor, ci de preţul lor.
☐ medie - 31% -mai pretenţioşi în raport cu condiţiile de confort, mai dispuşi să cheltuiască banii pe servicii diverse şi mai deschişi la nou
☐ buna, foarte buna - 60%- exigenţi în ceea ce priveşte calitatea serviciilor, dar şi dispuşi să plătească pe măsură.

6.2. USP-ul (unique selling proposition) destinaţiei şi al zonelor din cadrul destinaţiei
Zonarea pe tip de experienţe şi activităţi, luată în considerare, a fost**:**

I. Zona cultural-istorica
II. Zona ecumenica
III. Zona educațională
IV. Zona de sălbăticie
V. Zona de turism activ

I. Zona cultural-istorică

Valenţele culturale ale Parcului sunt date de existenţa locurilor şi mărturiilor ce atestă şederea sau trecerea lui Creangă, Eminescu, Sadoveanu, Grigorescu, Vlahuţă, Hogaş pe aceste meleaguri. Vestigiile istorice sunt variate, acoperind o perioadă de timp ce începe în preistorie și ajunge până în zilele noastre. Amintim doar izvorul Slatina, cea mai veche atestare europeană pentru utilizarea neîntreruptă a unui izvor de apă sărată (8.000 de ani), tumulii dacici de la Vânători, cunoscuta Cetate a Neamțului, linia cazematelor din cel de-al doilea război mondial, etc. Întemeierea Moldovei ca stat medieval porneşte de la mitica vânătoare a zimbrului, lângă apa Moldovei. Simbolic vorbind, Dragoş trebuia să ucidă zimbrul, văzut ca idol al vechilor moldovlahi, pentru a putea întemeia la modul concret, instituţional, o nouă formă statală. Folosirea buzduganului, care nu făcea parte din armele tradiţionale cu care se putea doborâ un animal de talia zimbrului, dar care poate fi asemănat unui sceptru, vine să confirme această abordare. Analizând frecvenţa toponimelor ce

evocă zimbrul și bourul, putem presupune că vânătoarea, așa cum va fi fost ea, s-a petrecut în zona străbătută de râul Moldova, aflată la graniţele judeţelor Neamţ, Suceava şi Iaşi. Cum Ținutul Zimbrului se situează la limita dintre judeţele Neamţ şi Suceava şi se învecinează cu bazinul râului Moldova putem spune că, zimbrul a reapărut chiar acolo unde a fost vânat simbolic pentru întemeierea unei ţări.

Propuneri:

- ***Ținutul Zimbrului - o carte deschisă pentru fiecare***
- ***La poalele Cetății, curg frumos, limpezi ca cristalul, istorii de demult și slove potrivite***

II. Zona ecumenică

Comunitatea monahală prezentă în Parc este a doua ca mărime din Europa (după cea de la Muntele Athos), dar se evidenţiază faţă de aceasta prin locarea inedită pe plan european, în zona forestieră. Satele monastice(Văratec, Agapia, Neamţ), cu modul lor deosebit de organizare, reprezintă un alt unicat european, mănăstirile Agapia şi Văratic sunt cele mai mari mănăstiri de maici din lumea ortodoxă. Întreaga zonă este o istorie vie a evoluției monahismului în zona Moldovei, chiar și astăzi, ascunși de privirea lumii, pot fi găsiți călugări sihaștri care se nevoiesc după regulile străvechi.

Propuneri:

- ***Crede, în inima spirituală a României!***

III. Zona educațională

Această zonă, prin concepție și infrastructură, poate răspunde atât la cerințele 3E (Excitement, Entertainment, Education)cât și 3T (Technology, Talent, Tolerance)

Propuneri:

- ***Ținutul Zimbrului- Învață să fii zimbru, nu bizon***

IV. Zona de sălbăticie

Specificul Ținutului Zimbrului este dat de împletirea frumuseţilor naturale cu valorile culturale şi spirituale specifice locului. Parcul Natural Vânători Neamţ, peste care se suprapune ținutul, a fost constituit în anul 1999, la acea data având statutul de „parc forestier", datorită atât suprafeţei mari de pădure aflată în cadrul Parcului (fondul forestier reprezintă 80% din total), dar mai ales datorită calitaţii excepţionale a arboretelor, mai bine de jumătate avand vârste mai mari de 100 ani, ajungând chiar la 180-200 ani. Prezența marilor carnivore specifice Munților Carpați (lupul, râsul și ursul), a altor 34 specii de mamifere și a 101 specii de păsări, atestă o piramidă trofică nealterată și sporește farmecul locului. Programul de reintroducere a zimbrului, implementat de Administrația Parcului, face ca, doar în acest Ținut, să găsești în România, zimbri care să hălăduie liberi, prin păduri, ca la începuturi. La nivel european, Ținutul Zimbrului este singurul în care există efective de zimbri în libertate, în semilibertate și în captivitate.

Propuneri:

- ***Întoarce-te în timp, astăzi!***

V. Zona de turism activ

Această zonă se constituie într-un element de legătură între celelalte zone.

Propuneri:

- ***Cărările de munte care te străbat.***

Destinația "Ținutul Zimbrului"

Invitație : Călătorule, vino să asculți cum picură nemurirea în candele, bucură-te de pasul domol al zimbrului netemător și simte cu palma anii perindați peste Cetatea Neamțului. Află ce înseamnă balmojul, topitul, sloiul, jintuitul, alivanca sau poverla, ascultă vorba domoală a oamenilor locului și

privește-i cum strâng roadele binecuvântate ale pământului. Oprește-te și lasă Timpul să treacă, oprește-te preț de o clipă și vei simți cum sufletul îți va cuprinde laolaltă, trunchiul unui arbore, viețuitoarele știute sau neștiute ale pădurii, altarul unui schit. Doar ajuns acasă vei realiza cât de mult înseamnă această clipă pentru tine. ***Ținutul Zimbrului, acasă, oriunde te vei duce!***

Propuneri:

- ***Din adâncul pădurii, spre înaltul Cerului, pe urme de zimbru. De la întemeierea Moldovei.***

7. Formularea viziunii şi a obiectivului general de marketing.

Viziunea: Pornind de la caracteristicile zonei, destinația Ținutul Zimbrului-Parcul Natural Vânători Neamţ, va deveni o locaţie turistică predilectă pentru practicarea ecoturismului bazat pe valorizarea și protejarea patrimoniului local (natural, cultural, spiritual) şi pe distribuirea uniformă a fenomenului turistic, în timp şi în spaţiu, prin promovarea legăturii indisolubile dintre natură și spiritualitate**.**

Obiectivul general de marketing: Prin utilizarea unui mix de marketing (produs, marca, promovare, distributie) până în 2017, cel puțin 10% din turisti vor fi implicați în activități ecoturistice

8. Dezvoltarea conceptului de ecoturism

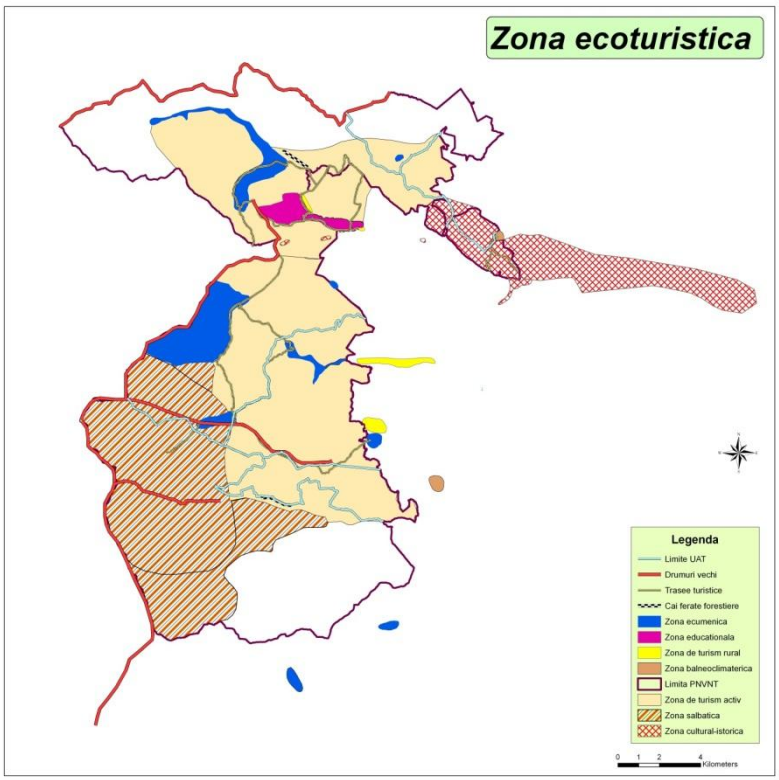

Fig. III.6 Ținutul Zimbrului- Zonare pe tip de experienţe şi activităţi

I. Zona cultural istorică

Motto "Cultura nu se moşteneşte, se cucereşte" (Andre Malraux)

i. Viziunea de dezvoltare a zonei

Această zonă va contribui, în cadrul destinației ecoturistice, la promovarea culturii locale și a obiectivelor istorice, sporind atractivitatea turistică a zonei și sprijinind dezvoltarea durabilă a comunităților locale.

ii. Delimitarea zonei

Zona se compune din aria ce cuprinde orașul Târgu Neamț, Cetatea Neamțului („Coroana lui Ştefan cel Mare" cum a denumit-o Alexandru Vlahuţă,datează, din sec. al XIV –lea, construită într-o primă formă în timpul domniei lui Petru I Muşat 1374 – 1392), Monumentul Vânătorilor de Munte (Monumentul – mausoleu al vânătorilor de munte a fost ridicat în memoria eroilor din Batalionul Vânătorilor de Munte care s-au jertfit în timpul primului război mondial), cazematele și izvorul Slatina (exploatarea de apă sărată cu cea mai mare continuitate din Europa - 8000 de ani).

iii. Obiectivele de management

Creșterea duratei de vizitare (a sejurului) în zonă;

1. Creșterea gradului de satisfacție și înțelegere a zonei de către turiști;
2. Diversificarea ofertei turistice actuale;
3. Dezvoltarea de afaceri locale bazate pe ecoturism

iv. Tipul de experienţă

Zona oferă oportunități privind desfășurarea de activități ecoturistice cu valențe cultural – istorice (drumeții la obiective de interes, vizite muzee și case memoriale, manifestări cultural - istorice). Zona cultural istorică se adresează tuturor categoriilor de turiști iubitori de cultura, istorie și tradiții locale.

v. Tipul de activităţi de recreere şi turism şi infrastructura aferentă

- Drumeții

Sunt amenajate 2 trasee turistice între Cetatea Neamțului și Monumentul Vânătorilor de Munte și Cetatea Neamțului și Stațiunea Oglinzi și 2 trasee tematice *Cetatea Neamțului destinație ecoturistică* și *Pe urmele vânătorilor de munte* Parcurgând aceste trasee se pot afla informații despre istoria locului și de asemenea poți admira de la înălțime valea Neamțului și orașul Tîrgu Neamț. E nevoie a fi desemnate și marcate alte trasee de drumeție precum Cetatea Neamțului- Izvorul cu Slatină, traseu tematic în zona cazematelor, traseu biciclete Cetatea Neamțului- Izvorul cu Slatină- cazemate- Monumentul Vânătorilor de Munte- Cetatea Neamțului.

- Vizite muzee , case memoriale: în această zonă se pot realiza vizite la muzeele și casele memoriale existente (Casa Memorială Ion Creangă, Casa Memorială Veronica Micle, Muzeul de Istorie)

- Manifestări cultural-istorice: la începutul lunii iulie cu ocazia zilelor Cetății Neamțului are loc un festival medieval. Activitățile acestuia se derulează în cadru natural, dar acestea pot fi diversificate și extinse în zona Parcului.

vi. Segmente de piaţă specifice;

1. Turismul educațional
2. Turismul de tranzit/week-end
3. Turismul de familie

vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe ADTPN Valea Ozanei, Primăria Tîrgu Neamț , administratori muzee, situri etc, personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, sub coordonarea UMD.

II. Zona ecumenică

Motto: "Să iei cu tine din toate animalele curate câte şapte perechi, parte bărbătească şi parte femeiască, iar din animalele necurate câte o pereche, parte bărbătească şi parte femeiască. De asemenea şi din păsările cerului să iei: din cele curate câte şapte perechi, parte bărbătească şi parte

femeiască, iar din toate păsările necurate câte o pereche, parte bărbătească şi parte femeiască, ca să le păstrezi soiul pentru tot pământul." Facerea cap.7

i. Viziunea de dezvoltare a zonei;

Zona ecumenică va promova abordarea holistică a conservării naturii restabilind legătura, uneori pierdută, între spiritualitatea creștină și valorile naturale specifice zonei.

ii. Delimitarea zonei;

Zona de sit natural cu valoare spirituală cuprinde vatra mănăstirilor, schiturilor şi obiectivelor cultural-istorice, traseele de pelerinaj precum şi zona de influenţă înconjurătoare, prezentând importanţă atât din punct de vedere natural cât şi spiritual, fiind determinată de interacţiunea dintre om şi natură, având ca principal suport tradiţia monastică privind folosirea terenurilor. La constituirea acesteia s-a avut în vedere draft-ul IUCN/UNESCO „Guidelines for the management of Sacred Natural Sites in Protected Areas", varianta octombrie 2007.Se compune din vetrele mănăstirilor Neamț, Agapia, Văratec, Secu, Sihăstria, schiturile și terenurile monastice aferente

iii. Obiectivele de management;

1. Creșterea gradului de satisfacție și înțelegere a zonei de către turiști;
2. Diversificarea ofertei turistice actuale;

iv. Tipul de experienţă;

Emoția spirituală dobândită prin vizitarea unor lăcașe de cult poate fi îmbogățită prin valorizarea cadrului natural

v. Tipul de activităţi de recreere şi turism şi infrastructura aferentă;

Drumeții pornind de la lăcașele de cult către diferite puncte de interes (izvoare, belvederi, locuri spirituale, etc) folosind poteci tematice, locuri de popas-contemplare, panouri explicative,

vi. Segmente de piaţă specifice;

- Turismul ecumenic
- Turismul educațional
- Turismul de tranzit/week-end
- Turismul de familie

vii. Structura de implementare: comunitățile monahale, ADTPN Valea Ozanei, personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, sub coordonarea UMD

III. Zona educațională

Motto: „Astăzi animalul sălbatic este considerat a avea valoare culturală, parte a moştenirii noastre, la care întreaga umanitate, şi în special generaţiile următoare, are o revendicare legitimă. De aceea grădinile zoologice, cărora aceste piese vii de cultură le sunt încredinţate, reprezintă instituţii culturale." (Hediger, 1970)

i. Viziunea de dezvoltare a zonei

Zona educațională va avea rolul de a mări gradul de conştientizare publică în domeniul conservării naturii, de a prezenta natura ca element de continuitate în existenţa comunităţilor umane și de a contribui la conştientizarea intercondiţionalităţii între moştenirea cultural- spirituală şi cea naturală.

ii. Delimitarea zonei

Zona se compune din țarcul de aclimatizare, grădina zoologică, suprafața dintre acestea- alocată dezvoltării ulterioare (fig. III.7) și pădurea Dumbrava.

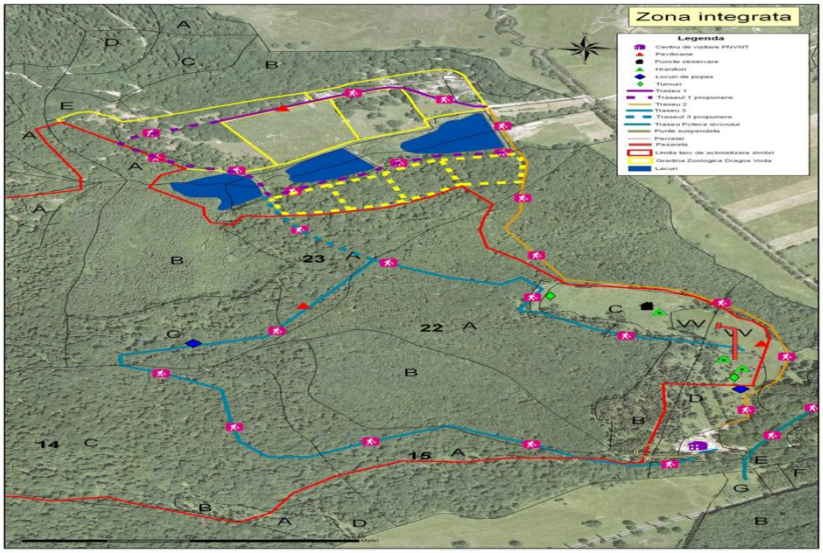

Fig. III.7 Dezvoltarea zonei integrate Bison Land: Centrul de Vizitare - Grădina Zoologică

iii. Obiectivele de management

1. Integrarea actualelor facilități într-o zonă unitară, funcțională
2. Dezvoltarea de programe privind creșterea gradului de conștientizare a turiștilor privind patrimoniul local natural, cultural și spiritual
3. Mărirea perioadei de ședere a turiștilor în zonă
4. Promovarea zonei

iv. Tipul de experienţă

Zona oferă o multitudine de oportunități privind desfășurarea de activități educaționale outdoor/indoor care să familiarizeze vizitatorul cu patrimoniul natural și cultural specific destinației. Vizitatorii vor beneficia de o interpretare de calitate, de o infrastructură care să încurajeze desfășurarea de activități lejere în natură și care va fi eficace indiferent de anotimp

v. Tipul de activităţi de recreere şi turism şi infrastructura aferentă

- Derularea de activități educaționale asociate grădinii zoologice/PNVNT

Educaţia formală, asociate grădinii zoologice, constă din activităţi educaţionale desfăşurate în cadrul programei şcolare, universitare etc. Grădinile zoologice şi acvariilor sunt vizitate periodic de clase de elevi de la nivel de grădiniţă la universitar. Aceste grupuri urmează a beneficia de vizite educative şi lecţii axate pe anumite teme în cadrul programului de instruire oficial al grădinii zoologice, structurat pe baza standardelor educaţionale ale EAZA (European Association of Zoos and Aquarium).Promovarea acestui gen de activități se va dovedi benefică din punct de vedere financiar întrucât va permite o eșalonare în timp a vizitelor efectuate de grupuri organizate.

Este necesară o zonare proprie, respectiv:

- Zona țarcuri/centru de reabilitare. Întrucât la data de față traseul zoo este liniar, se propune extinderea acestuia, pentru a se ajunge la o formă circulară, prin realizarea de noi țarcuri în care să fie cazate specii importante pentru fauna carpatină și care lipsesc din majoritatea grădinilor zoologice din România (cai sălbatici, elani, vite Heck (care seamănă cel mai bine cu bourul), castori). Administrația PNVNT are contactele necesare pentru aducerea acestor animale ca donație.
- Zona comercială/mestesuguri. Atât în cazul grădinii zoologice cât și al Centrului de Vizitare nu sunt asigurate condiții privitoare la desfacerea unor produse alimentare locale/artizanat, care ar putea constitui un sprijin în menținerea o perioadă mai îndelungată a vizitatorilor, din perspectiva lărgirii ofertei de vizitare. Desfacerea acestor produse s-ar putea face prin intermediul întreprinzătorilor locali, acestora urmând a li se închiria spațiul necesar
- Zona de turism activ:

- Tree house. Realizarea de facilitati cazare suspendate (la GZ si/sau la CV in continuarea puntii), destinate la nivel de familie(fig.III.8). Vor fi furnizate activitati outdoor precum drumetii cu ghid, calarie, ciclism. Tema pentru Tree house va fi "eco-distractie pentru intreaga familie"

Fig.III.8 Tree house- exemplu

- Zona Căsuţe. Utilizarea unor casuţe realizate din lemn, cu apă curentă, amplasate în apropierea lacurilor, unite prin poteci sumar amenajate, avand ca punct central o locatie in care sa se poata lua masa, organiza intalniri, evenimente etc. Vor fi furnizate activitati outdoor. Tema pentru Zona Casute va fi "eco-aventura pentru toti"
- Zona Camping. Vor fi amenajate cateva locuri de campare, cu vetre de foc si acces la apa. Camparea va fi permisa pe baza achitarii unui tarif. Tema pentru Zona Casute va fi "eco-aventura pentru curajosi"
- Noi obiective de atractie turistica (barci, adventure, etc) Noi trasee de drumeție, trasee de ciclism, parcări, grupuri sociale, etc. Pe unul din lacuri, cel din aval, s-ar putea amenaja pontoane, debarcader, in vederea utilizarii barcilor, ca alternativa pentru travesarea acestuia. Realizarea unui traseu adventrue, in apropierea acestui lac, ar putea constitui deasemenea un element de atracție. Traversarea lacului din amonte pe o punte pe piloni, cu facilitati belvedere

vi. Segmente de piaţă specifice.
- Turismul educațional
- Turismul de familie

vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț (ghidaj, întreținere infrastructură, etc)

IV. Zona de sălbaticie

Motto: „Când încercăm salvarea unei specii de la dispariţie prin redarea ei Naturii de la care a fost smulsă de firea agresivă şi invazivă a speciei umane, nu înseamnă că dăm ceasul biologic înapoi ci doar că îl facem să meargă din nou". (Mark Cowell)

i. Viziunea de dezvoltare a zonei

Zona de sălbăticie va avea rolul de a oferi celor interesaţi o gamă largă de programe de calitate (cum ar fi excursiile pentru observarea păsărilor sau a animalelor sălbatice, excursii botanice sau a plantelor medicinale, foto safari sau tabere educaţionale gen cercetaşi) trebuie să fie dezvoltate şi oferite de tour-operatorii responsabili care sunt devotaţi protecţiei mediului, activităţilor educative şi conservării valorilor parcului.

ii. Delimitarea zonei

Zona de sălbăticie se întinde pe o suprafaţă de aproximativ 10000 ha (fig. III.9), fiind inclusă în totalitate în aria naturală protejată Parcul Natural Vânători Neamţ. Zona respectivă are un statut special fiind selectată drept o zonă cu un statut special şi anume de zonă de linişte a vânatului, datorită diversităţii şi abundenţei speciilor de faună, fiind inclusiv preferată de către zimbrii aflaţi în libertate (20 exemplare). Zona de linişte a vânatului se suprapune peste Fondul Cinegetic 29 Magazia şi Fondul Cinegetic 25 Secu.
Administrativ, zona de sălbăticie se suprapune în mare parte peste raza comunei Cracăoani, judeţul Neamţ.

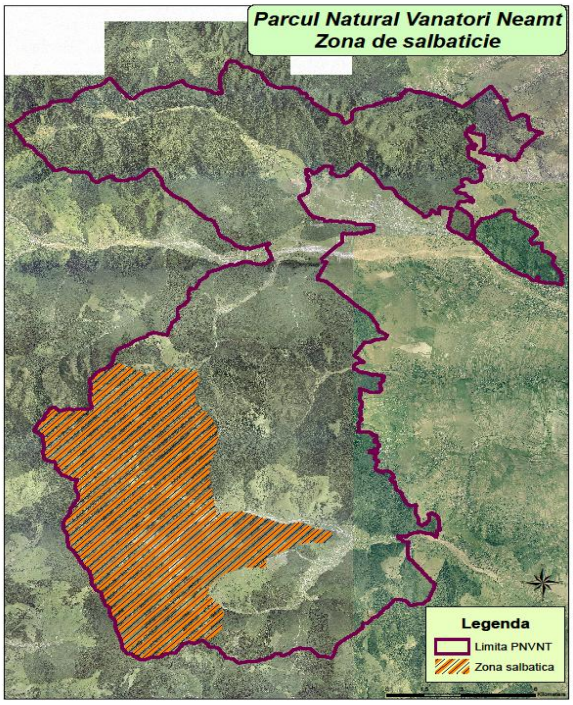

Fig. III.9 Zona de sălbăticie

iii. Obiectivele de management
1. Oferirea unei experienţe inedite, autentice, pentru destinatia de ecoturism
2. Realizarea/întreţinerea infrastructurii specifice
3. Promovarea zonei
4. Generarea de venituri adiacente pentru actorii relevanţi.

iv. Tipul de experienţă
Zona de sălbăticie oferă experienţe de o calitate superioară în zona de sud a Parcului Natural Vânători Neamţ, o zonă puţin antropizată, adresându-se unui număr restrâns de vizitatori care vor beneficia de serviciile unor ghizi specializaţi. Acest tip de turism este unul de nişă, având rolul de a oferi celor interesaţi o gamă largă de programe dedicate (cum ar fi bird-watching, observarea animalelor sălbatice, excursii floră/plante medicinale, foto safari, tabere educaţionale). Derularea acestor activităţi se va face cu ajutorul unor ghizi bine instruiţi.

v. Tipul de activităţi de recreere şi turism şi infrastructura aferentă
- tururi pentru observarea păsărilor; turnuri de observare păsări
- foto safari -zimbru, incluzând elemente de monitorizare GPS şi radio telemetrie;
- programe pentru observarea animalelor sălbatice; observatoare, hrănitori, foişoare, facilităţi de cazare conforme la Staţia de Monitorizare Chitele, amenajare loc campare- utilitati, eco-tent
- tururi pentru observarea plantelor şi a plantelor medicinale;
- excursii la Lacul Crucii (cel mai mare lac de baraj natural din România);
- urmarirea animalelor pe zăpadă;
- realizare punct de informare la Staţia de Monitorizare Chitele

- realizare materiale promo pentru zona de salbaticie
- implicare comunitati locale in derularea programelor turistice in zona de salbaticie

vi. Segmente de piaţă
- Ecoturismul
- Turismul educațional
- Turismul științific

vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț (ghidaj, întreținere infrastructură, etc.) în parteneriat cu Ocolul Silvic Văratec, ghizi agreați, sub coordonarea UMD.

V. Zona de turism activ

i. Viziunea de dezvoltare a zonei;

Ținând cont de particularitățile destinației ecoturistice, zona de turism activ va deveni una din principalele atracții turistice, asigurând puntea de legătură între celelalte zone ale destinației, contribuind într-un mod decisiv la conservarea naturii şi a valorilor culturale și spirituale asociate, la conștientizarea turiștilor și comunităților locale privind aceste valori, la dezvoltarea durabilă a zonei.

ii. Delimitarea zonei;

Zona de turism activ reprezintă zona centrală a Parcului Natural Vânători Neamț, ocupând cea mai mare parte a suprafeței acestuia. Este delimitată la est de limita Parcului, zona cultural-istorica, zona educativă, zonele ecumenice Agapia și Văratec, la sud și parțial la vest de către zona de sălbăticie, în continuare la vest de zona ecumenică Secu-Sihăstria și limita Parcului, la nord de zona ecumenică Neamț.

iii. Obiectivele de management;

1. Creșterea numărului de turiști atrași de activitățile ecoturistice
2. Distribuirea relativ uniformă a fenomenului turistic
3. Asigurarea unei legături funcționale cu celelalte zone ale destinației
4. Stimularea dezvoltării/extinderii micilor afaceri locale legate de turism (cazare, suveniruri, închirieri, ghidaj)
5. Promovarea zonei de turism activ

iv. Tipul de experienţă;

Zona oferă multiple posibilități pentru desfășurarea activităților outdoor, în principal drumeții, care pot avea drept scop cunoașterea patrimoniul local- natural, cultural și spiritual. Caracteristice sunt traseele de nivel mediu, prin pădure, ce utilizează mănăstirile drept ”stepping stones”. Cei doritori se pot campa în locurile amenajate

v. Tipul de activităţi de recreere şi turism şi infrastructura aferentă;
- Drumeții pe traseele marcate
- Trasee pentru biciclete
- Trasee educaționale ce valorizează elementele de patrimoniu- în proximitatea zonelor de turism rural și balnear
- Activități sportive- maraton
- Campare, amenajare locuri destinate

vi. Segmente de piaţă specifice;
- Ecoturism
- Turismul de familie
- Turismul ecumenic
- Turismul educațional

vii. Structura de implementare: se bazează în principal pe ADTPN Valea Ozanei, administrațiile locale , personalul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, sub coordonarea UMD

III.8.2 Setul de măsuri şi acţiuni specifice fiecărei zone

Detalierea setului de măsuri s-a făcut pe domeniile utilizate la analiza SWOT, la fiecare domeniu s-au notat între paranteze obiectivele vizate (a se vedea cap. IV.3)

I. Zona cultural istorică

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI (Ob. 1, 2, 3)

Subdomeniul dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism

- Realizare traseu Cetatea Neamțului - Izvorul cu Slatină,
- Realizare traseu biciclete Cetatea Neamțului - Izvorul cu Slatină – cazemate - Monumentul Vânătorilor de Munte - Cetatea Neamțului
- Amenajare Izvorul cu Slatina
- Centru promovare biciclete

Subdomeniul realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării

- Realizare traseu tematic în zona cazematelor,

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE (Ob. 3)

Subdomeniul dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice realizată în parteneriat cu comunităţile locale

- Competiția culinară ”Ceaunul fermecat”;
- Eveniment asociate zonei cultural istorice – cazemate, izvorul Slatina

Domeniul EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE(Ob. 2, 4)

Subdomeniul creşterea nivelului de conştientizare, apreciere şi cunoaştere a patrimoniului local și a principiilor de ecoturism în rândul factorilor implicați

- Popularizare restricţii specifice monumentelor istorice

Subdomeniul îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională, precum şi dezvoltarea organizaţională, profesională şi a carierei pentru personalul implicat în activităţile de ecoturism

- Realizare cursuri ghid istorie locală
- Workshop-aplicație de teren - destinate proprietarilor de pensiuni

Domeniul MARKETING ŞI PROMOVARE (Ob. 4)

Subdomeniul realizare de cercetări de piaţă în scopul realizării unei baze de date care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei

- Monitorizarea vizitatorilor la intrarea în Cetatea Neamțului și la Casa memorială Ion Creangă

Subdomeniul promovarea destinaţiei ecoturistice, la nivel regional, naţional şi international

- Realizare materiale promo zona cultural istorică - hărți
- Realizare prezentare zona cultural istorică, pentru mediul virtual.

II Zona ecumenică

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI (Ob.1, 3)

Subdomeniul realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării

- Traseu tematic Vovidenia- Puturosu
- Traseu tematic Secu- Nifon (vestigii medievale)

Subdomeniul îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională, precum şi dezvoltarea organizaţională, profesională şi a carierei pentru personalul implicat în activităţile de ecoturism

- Workshop-aplicație de teren - destinate proprietarilor de pensiuni

Domeniul EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE (Ob. 3,4)

Subdomeniul Creşterea nivelului de conştientizare, apreciere şi cunoaştere a patrimoniului local

- Realizare program evenimente religioase .

III Zona educațională

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI (Ob.1, 3)

Subdomeniul Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism

- Realizare facilități cazare zona Bison Land
- Realizare facilități campare zona Bison Land
- Realizare traseu cicloturism Centru de vizitare- Zoo

- Realizare facilități adventure zona Bison Land
- ”Ca în Deltă”

Subdomeniul Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării

- Realizare traseu ciclo in tarcul de aclimatizare
- Realizare facilitati traditii/mestesuguri

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE (Ob.2)

Subdomeniul Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice realizată în parteneriat cu comunităţile locale

- Realizarea unor servicii şi programe turistice pentru persoanele cu nevoi speciale;
- Cooptarea artizanilor locali - tradiții/meșteșuguri/gastronomie ;
- Competiția culinară ”Sarea în bucate”

Domeniul EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE (Ob. 3,4)

Subdomeniul Creşterea nivelului de conştientizare, apreciere şi cunoaştere a patrimoniului local

- Realizarea unui program anual de evenimente asociate zonei educaționale

Subdomeniul Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională, precum şi dezvoltarea organizaţională, profesională şi a carierei pentru personalul implicat în activităţile de ecoturism din cadrul PNVNT şi a resurselor umane ce desfăşoară o activitate lucrativă de turism/ecoturism.

- Realizare cursuri ghid- tenta educațională
- Workshop-aplicație de teren- destinate proprietarilor de pensiuni

Domeniul MARKETING ŞI PROMOVARE (Ob.4)

Subdomeniul Realizare de cercetări de piaţă în scopul realizării unei baze de date vizitatori/turiști care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei

- Monitorizarea vizitatorilor în zona educațională

Subdomeniul Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației

- Particularizarea planului de interpretare destinație la nivelul zonei educaționale

Subdomeniul Promovarea destinației ecoturistice

- Realizare materiale promo zona educațională- hărți
- Realizare prezentare zona educațională, pentru mediul virtual

IV Zona de sălbăticie

Domeniul RESURSE TURISTICE

Subdomeniul Asigurarea sezonalității pentru evenimentele din zonă (Ob. 1, 4)

- Realizare program anual legat de evenimente fenologice (boncăluit la cerb, agregarea în haite la lupi, flora prevernală, flora vernală, urme pe zăpadă)

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI (Ob. 2, 4)

Subdomeniul Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism

- Realizare turnuri de observare păsări
- Realizare de observatoare, hrănitori, foişoare,
- Realizare de facilităţi de cazare conforme la Staţia de Monitorizare Chitele, amenajare loc campare – utilităţi, eco-tenturi

Subdomeniul Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării

- Realizare traseu educativ – fauna carpatica, in vecinătatea Staţiei de Monitorizare Chitele
- Realizare punct de informare la Staţia de Monitorizare Chitele

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE (Ob. 3, 4)

Subdomeniul Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice realizată în parteneriat cu comunităţile locale

- Implicarea comunităților locale în derularea programului legat de evenimentele fenologice
- Bison Safari

Subdomeniul Ghid /reguli activitati turistice la nivel de destinatie

- Realizarea unui cod de comportament pentru activitățile turistice ce pot influența sau interacționa cu animalele sălbatice;

Domeniul EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE (Ob. 3, 4)

Subdomeniul Creşterea nivelului de conştientizare, apreciere şi cunoaştere a patrimoniului local

- Realizarea unui program de constientizare asociat zonei de sălbăticie

Subdomeniul Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională.

- Realizare cursuri ghid- interpretare zona de sălbăticie
- Workshop-aplicație de teren- destinate tour-operatorilor

Domeniul MARKETING ŞI PROMOVARE (Ob. 3)

Subdomeniul Promovarea destinației ecoturistice

- Realizare materiale promo zona de sălbăticie – hărți, pliante
- Realizare prezentare zona de sălbăticie, pentru mediul virtual.

V Zona de turism activ

Domeniul RESURSE TURISTICE (Ob.1)

Subdomeniul Asigurarea sezonalității pentru evenimentele din zonă

- Promovarea de noi activități în afara sezonului ”clasic”- ski de tură, cross-country, maraton

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI (Ob.1,2,3)

Subdomeniul Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism

- Întreținere/dotare corespunzătoare a traseelor existente
- Realizarea de noi trasee care să asigure distribuirea uniformă a fenomenului turistic și legătura funcțională cu celelalte zone respectiv :
- Daniil Sihastrul- Mitocu Balan, cu zona de salbaticie
- Mitocu Balan- Calea Mare- Nifon- Secu, drumul de culme, cu zona de salbaticie si cea ecumenica
- Mitocu Balan- Calea Mare- Cuiejdel- Cracaul Negru
- Bălțătești- Vârful Bradului, cu zona balneo și zona ecumenică
- Agapia Veche- Valea Rea- Dobru, cu zona ecumenica și zona educațională
- Nemțișor- Sfânta Cruce- Izvorul cu Slatină, cu zona cultural-istorică
- Realizarea de trasee de cicloturism: Agapia-Agapia Veche- Secu- Sihastria- Sihla- Agapia, Agapia-Agapia Veche- Secu-Gura Leghin- Valea Rea-Agapia, Mrea Neamț-Icoana Nouă
- Realizare traseu ”Maratonul Manastirilor”
- Realizare facilități campare- Valea Secu, Valea Agapia
- Realizare belvederi Nemțișor, Agapia, Bălțătești

Subdomeniul Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării

- Realizare traseu tematic Agapia- Varatec- accesibil persoanelor cu handicap
- Reamenajare centru informare Varatec
- Traseu orientare sportiva Oglinzi- Cetate

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE (Ob.4)

Subdomeniul Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice realizată în parteneriat cu comunităţile locale

- Produsul ”O zi din viața unui cioban”
- Organizare maraton/semimaraton
- Competiții de orientare sportivă pentru elevi-
- Plecatul/împărțitul oilor (la Cracăoani)

Domeniul EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE

Subdomeniul Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională, precum şi dezvoltarea organizaţională, profesională şi a carierei pentru personalul implicat în activităţile de ecoturism

- Realizare cursuri ghid- ecoturism
- Workshop-aplicație de teren- destinate proprietarilor de pensiuni

Domeniul MARKETING ŞI PROMOVARE (Ob. 5)

Subdomeniul Realizare de cercetări de piaţă în scopul realizării unei baze de date care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei

- Realizare monitorizare turiști la nivelul pensiunilor

Subdomeniul Particularizarea destinației

- Obținerea de noi certificări ecoturistice pentru structuri turistice

- Obținerea de noi certificări naționale/internaționale pentru destinație

Subdomeniul Promovarea destinației ecoturistice, la nivel regional, naţional şi international

- Realizarea materialelor de informare și interpretare în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională.

8.3 Setul de măsuri şi acţiuni la nivelul întregii destinaţii

Domeniul RESURSE TURISTICE

1. **Realizarea planului de management al vizitatorilor pentru destinație**

- Realizarea planului de management al vizitatorilor pentru destinația ecoturistică (zonare, capacitate de suport fizic și social al zonei, etc)

2. **Asigurarea sezonalității pentru evenimentele din zonă**

- Consultare continuă factori implicați privind modalitățile de distribuire uniformă a fenomenului turistic, în timp şi în spaţiu, prin promovarea legăturii indisolubile intre natură și spiritualitate

3. **Implementarea activităților ce respecta principiile dezvoltării durabile la nivelul destinaţiei ecoturistice**

- Includerea ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională şi locală
- Identificarea retelei locale de servicii

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ŞI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI

1. **Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism**
   - Realizarea unui plan de dezvoltare a infrastructurii pentru ecoturism la nivel de destinație, în vederea creării unei rețele funcționale
   - Dezvoltarea de sistemelor de informare si semnalizare turistică adaptate cerințelor destinației
2. **Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării**
   - Realizarea unui plan de dezvoltare a infrastructurii dedicate educației și conștientizării la nivel de destinație, în vederea creării unei rețele funcționale
3. **Protejarea şi menţinerea arhitecturii tradiţionale**
   - Realizarea unui ghid de urbanism al destinației, cu luarea în considerare a patrimoniul natural şi cultural local

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE

6. **Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice, evenimente realizată în parteneriat cu comunităţile locale**

Realizarea/promovarea evenimentelor locale definitorii - gastronomie, tradiţii şi obiceiuri locale, asigurarea complementarității acestora la nivel de comunități,

- Ciclolutia
- O zi din viata unui cioban
- ”Traseu gastronomic”
- Program anual de evenimente
- Ca in Delta (canotci pe lacuri de la zoo)
- Bison Safari
- Promovarea de noi activități - ski de tură, cross-country, maraton , orientare turistica
- Componenta eco la evenimentele consacrate- concurs biciclete la Zilele comunelor, Cetatii, etc
- Competiția culinară ”Ceaunul fermecat”;
- Eveniment asociat zonei cultural istorice – cazemate, Izvorul cu Slatină
- Competiția culinară ”Sarea în bucate”
- Dragoş Vodă şi-a lui ceată

- Plecatul/împărțitul oilor (la Cracăoani)
- Arta de a fi gazdă

7. **Ghid /reguli activitati turistice la nivel de destinatie**
   - Realizarea unui cod de conduită și comportament pentru vizitatori, pentru activitățile și comportamentul acestora în comunitățile locale, în zonele sensibile cultural, istoric, spiritual, în zonele de sălbăticie etc.,

Domeniul POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ŞI LEGISLATIV

1. **Crearea cadrului de cooperare pentru creşterea numărului de parteneriate** privind ecoturismul la nivel local.
   - Încurajarea la nivel de destinație a ”clusterelor” locale legate de ecoturism: producători, meșteșugari, pensiuni, transportatori, ghizi, etc
2. **Creşterea/întărirea capacităţii factorilor implicați în vederea implementării politicilor şi programelor de dezvoltare a ecoturismului**
   - Armonizarea politicilor factorilor implicați cu cerințele legate de destinația ecoturistică – (politici de achiziţii ecologice care acordă prioritate produselor/ serviciilor locale; produselor refolosibile, returnabile şi reciclabile; reducere a utilizării bunurilor de unică folosinţă; program de reciclare a bunurilor de unică folosinţă; politici de reducere şi eficientizare a consumului de energie electrică, apă; monitorizarea resurselor de apă corelate cu consumul; reducere a emisiilor de gaze provenite din surse de încălzire; promovarea mijloacelor alternative de transport; reducere a deşeurilor; monitorizare, gestionare a volumului de deşeuri produs;reducere a utilizării substanţelor chimice, artificiale în special în domeniul agriculturii (utilizarea pesticidelor şi fertilizanţilor chimici); utilizare a produselor de curăţare ecologice; reducere a poluării atmosferice, fonice, luminoase şi de contaminare a solului; reducere a iluminării artificiale excesive;
   - Alocarea de fonduri pentru ecoturism de către entitățile implicate (întreținerea/ realizarea infrastructurii, promovare, etc).
3. **Promovarea activităţilor din sfera ecoturismului şi încurajarea acestora**
   - Realizarea unui plan care va determina existența unei rețele de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare care să implementeze un sistem de practici în ecoturism;
   - Sprijinirea autorizării de către Autoritatea Națională pentru Turism a operatorilor economici care desfășoară activități turistice
   - Promovarea retelei ecoturistice
   - Sprijinirea certificării ecoturistice
4. **Acţiuni de încurajare a participării active a comunităţilor locale în planificarea şi luarea deciziilor cu privire la activitățile ce influențează ecoturism**
   - Participarea reprezentanților parteneriatului în planificarea şi luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului, conservarea naturii şi a patrimoniului cultural.
5. **Realizarea unui program de susţinere a producătorilor de bunuri şi servicii locale tradiţionale şi/sau ecologice; susținere a produselor ecologice pe plan local**; susținere a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice și un program de certificare a acestora; promovarea produselor realizate la nivelul destinației în cadrul produsului turistic al destinației;

Domeniul EDUCAŢIE, CONŞTIENTIZARE, RESURSE UMANE

1. **Creşterea nivelului de conştientizare, apreciere şi cunoaştere a patrimoniului local și a principiilor de ecoturism în rândul factorilor implicați**

(comunităţilor locale, vizitatori, administraţii publice, ONG-urilor, instituţiilor de învăţământ, media) pentru

- Realizarea de materiale pentru responsabilizarea, participarea, implicarea tinerei generații în activităţile legate de valorizarea patrimoniului local și a ecoturismului.

2. **Îmbunătăţirea nivelului de pregătire profesională, precum şi dezvoltarea organizaţională, profesională şi a carierei pentru personalul implicat în activităţile de ecoturism**
   - Organizare de cursuri/traininguri pentru resursa umană ce desfăşoară o activitate lucrativă în turism/ecoturism- focusată pe zonare
   - Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu – vizite cu proprietarii de pensiuni
3. **Programe de informare pentru administrații/comunități**
   - Realizarea unui program de informare și/sau de instruire periodică cu privire la practicile de dezvoltare durabilă a destinaţiei şi valorile naturale şi socio-culturale ale zonei , inclusiv protecția peisajului;
   - Program de informare la nivelul destinaţiei cu privire la principiile şi tehnicile de construcţii bio-climatice şi folosirea materialelor şi tehnicilor de construcţie tradiţionale, producţie de bio-energie, reducerea consumului de apă, energie, a colectării selective a deşeurilor etc.;
4. **Program privind asigurarea siguranței și securității ecoturiștilor**

- Training comun jandarmi montani și agenți teren ai PNVNT privind acordarea primului ajutor în teren accidentat împădurit;
-Asigurarea dotărilor necesare pentru intervențiile de prim- ajutor;

Domeniul MARKETING ŞI PROMOVARE

1. **Realizare de cercetări de piaţă în scopul realizării unei baze de date care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei**

- Conceperea de formulare si metodologii de monitorizare in cazul turiștilor (pensiuni, hoteluri) si al vizitatorilor (puncte fixe), monitorizare efectivă
- Monitorizarea impactului turismului asupra mediului
- Monitorizarea interconectării şi integrării dezvoltării ecoturismului

2. **Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației**
   - Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației particularizat pe zone
3. **Particularizarea destinației**- Plan obținere de mărci înregistrate, noi certificări naționale/internaționale pentru destinație/ structuri turistice/alți agenți
4. **Promovarea destinației ecoturistice, la nivel regional, naţional şi international**
   - realizarea materialelor de informare și interpretare în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională; (imagine unitara- promo, mediul virtual)
   - parteneriate cu fotografi profesionisti
   - participare la manifestari regionale/nationale/internationale de ecoturism
   - clip pentru zona
   - promovare pe transport local/taxi
   - imagine unitara mediu virtual
   - infotrip-uri
5. **Realizarea/implementarea unui plan de marketing pentru destinație**- mix de marketing (produs, marca, promovare, distributie)
6. **Eficientizarea reţelei de distribuţie a produsului ecoturistic**
   - website promovare, facebook
   - promovare la nivel de agent de turism (standere pliante in fiecare pensiune, harti fixe in pensiuni, mape cu informatii in camere)
7. **Realizarea unui plan de comunicare al destinației** către personalul din sectorul public și privat, vizitatori și comunități locale;

8.4 Integrarea domeniilor şi măsurilor prioritare din analiza SWOT în conceptul de ecoturism

S-a procedat la translatarea activităților din domeniile/subdomeniile rezultate din analiza SWOT în categoriile solicitate în formularul planului de lucru (cap. II.4 din PLANUL DE MĂSURI ȘI ACTIVITĂȚI ȘI PLANUL DE LUCRU AL UMD). Au rezultat activitățile identificate la data scrierii proiectului ca fiind necesare la nivelul destinației și posibil a fi implementate de către membrii parteneriatului. Se va urmări ca activitățile de mai jos, care nu se regăsesc în activitățile proiectului (cap. IV.4) să fie implementate, în timp, cu sprijinul membrilor parteneriatului.

A. Marketing (USP, brand, promovare)

- Realizare clip de promovare
- Realizarea materialelor de informare și interpretare în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională; (imagine unitara, mediul virtual)- harti destinatie, harti zone, catalog culinar, broșură destinație)
- Realizarea/implementarea planului de interpretare la nivelul destinației particularizat pe zone A.3
- Brănduire locală, dezvoltarea de sistemelor de informare si semnalizare turistică adaptate cerințelor destinației
- Obținerea de mărci înregistrate, noi certificări naționale/internaționale pentru destinație/ structuri turistice/alți agenți, marci inregistrate
- Certificare locala TZ
- Promovare locala pe transport local/taxi, stand de prezentare in puncte de informare turistice , prezență statii de autobuz, autogari
- Infotrip-uri
- Promovare la nivel de locație de turism

B. Dezvoltare de produse, infrastructură și evenimente

1. Produse

- Cicloluția
- O zi din viata unui cioban
- ”Traseu gastronomic”
- Program anual de evenimente asociate zonei educaționale, evenimente religioase, evenimente fenologice (boncăluit la cerb, agregarea în haite la lupi, flora prevernală, flora vernală, urme pe zăpadă)
- Bison Safari

Infrastructură

- Întreținere/dotare corespunzătoare a traseelor existente
- Realizare traseu Cetatea Neamțului - Izvorul cu Slatină,
- Realizare traseu tematic în zona cazematelor,
- Realizare traseu biciclete Cetatea Neamțului - Izvorul cu Slatină – cazemate - Monumentul Vânătorilor de Munte - Cetatea Neamțului
- Amenajare Izvorul cu Slatină
- Traseu Vovidenia- Puturosu
- Amenajare Izvorul Puturosu
- Traseu tematic Secu- Nifon (vestigii medievale)
- Realizare facilități zona Bison Land
- Realizare facilitati campare zona Bison Land
- Realizare traseu cicloturism zona Bison Land,
- Facilități adventure zona Bison Land,
- Nou traseu educativ in tarcul de aclimatizare,
- Ca in Delta (canotci ,pescuit)
- Realizare turnuri de observare, hrănitori, foişoare,

- Realizare de facilităţi Staţia de Monitorizare Chitele,
- Amenajare loc campare – utilităţi, eco-tenturi Staţia de Monitorizare Chitele,
- Punct de informare, traseu educativ – fauna carpatica, Staţia de Monitorizare Chitele,
- Realizarea de noi trasee care să asigure distribuirea uniformă a fenomenului turistic și legătura funcțională cu celelalte zone respectiv **:**
- Daniil Sihastrul- Mitocu Balan, cu zona de salbaticie
- Mitocu Balan- Calea Mare- Nifon- Secu, drumul de culme, cu zona de salbaticie si cea ecumenica
- Mitocu Balan- Calea Mare- Cuiejdel- Cracaul Negru
- Bălțătești- Vârful Bradului, cu zona balneo și zona ecumenică
- Agapia Veche- Valea Rea- Dobru, cu zona ecumenica și zona educațională
- Nemțișor- Sfânta Cruce- Izvorul cu Slatină, cu zona cultural-istorică
- Realizarea de trasee de cicloturism: Agapia-Agapia Veche- Secu- Sihastria- Sihla- Agapia, Agapia-Agapia Veche- Secu-Gura Leghin- Valea Rea-Agapia, Mrea Neamț-Icoana Nouă
- Realizare traseu ”Maratonul Manastirilor”
- Realizare facilități campare- Valea Secu, Valea Agapia
- Realizare belvederi Nemțișor, Agapia, Bălțătești
- Reamenajare centru informare Varatec
- Traseu orientare sportiva Oglinzi- Cetate

Evenimente

- Componenta eco la evenimentele consacrate- concurs biciclete la Zilele comunelor, Cetatii, etc
- Competiția culinară ”Ceaunul fermecat”;
- Eveniment asociat zonei cultural istorice – cazemate, Izvorul cu Slatină
- Competiția culinară ”Sarea în bucate”
- Dragos Voda si-a lui ceata
- Organizare maraton/semimaraton
- Competiții de orientare sportivă pentru elevi- tabara Oglinzi
- Plecatul/împărțitul oilor (la Cracăoani)
- Arta de a fi gazda

C. Monitorizare și analiză

- Conceperea de formulare si metodologii de monitorizare in cazul turiștilor (pensiuni, hoteluri) si al vizitatorilor (puncte fixe), monitorizare efectivă
- Monitorizarea impactului turismului asupra mediului
- Monitorizarea interconectării şi integrării dezvoltării ecoturismului
- Identificarea/actualizarea retelei locale de servicii

D. Asigurarea calității, formare & administrarea reclamațiilor (complain management)

- Realizare cursuri ghid istorie locala, interpretare zona de sălbăticie, educațional, ecoturism
- Workshop-aplicații de teren – tematicile de mai sus
- Realizarea de materiale pentru responsabilizarea, participarea, implicarea tinerei generații în activităţile legate de valorizarea patrimoniului local și a ecoturismului.
- Cursuri fotografie
- Realizare sistem administrare a reclamatiilor, unitar la nivel de regiune
- Realizarea unui program privind asigurarea siguranței și securității ecoturiștilor

E. Comunicare, întreținere de rețele (networking), reprezentare destinație

- Consultare periodică factori implicați privind modalitățile de distribuire uniformă a fenomenului turistic, în timp şi în spaţiu, prin promovarea legăturii indisolubile intre natură și spiritualitate
- Promovarea rețelei ecoturistice la nivel local și regional
- Sprijinirea certificării ecoturistice în destinație

- Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu – vizite cu proprietarii de pensiuni
- Participare târguri, conferințe etc
- Destinația **E-coturistica** : website dedicat, cont Facebook, linkuri spre celelalte ecodestinatii si factori interesati locali

F. Coordonare, management și suport conservare

- Realizarea planului de management al vizitatorilor pentru destinația ecoturistică
- Includerea ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională şi locală
- Realizarea unui ghid de urbanism al destinației, cu luarea în considerare a patrimoniul natural şi cultural local
- Realizarea unui cod de conduită și comportament pentru vizitatori, la nivelul destinatiei,pentru activitățile și comportamentul acestora în comunitățile locale, în zonele sensibile cultural, istoric, spiritual, în zonele de sălbăticie
- Alocarea de fonduri pentru ecoturism de către entitățile implicate (întreținerea/ realizarea infrastructurii, promovare etc)
- Armonizarea politicilor factorilor implicați cu cerințele legate de destinația ecoturistică
- Participarea reprezentanților parteneriatului în planificarea şi luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului, conservarea naturii şi a patrimoniului cultural
- Realizarea unui program de informare și/sau de instruire periodică: cu privire la practicile de dezvoltare durabilă a destinaţiei şi valorile naturale şi socio-culturale ale zonei , inclusiv protecția peisajului; la principiile şi tehnicile de construcţii bio-climatice şi folosirea materialelor şi tehnicilor de construcţie tradiţionale, producţie de bio-energie, reducerea consumului de apă, energie, a colectării selective a deşeurilor etc.;

G. Management comercial și financiar

- Încurajarea la nivel de destinație a ”clusterelor” locale legate de ecoturism: producători, meșteșugari, pensiuni, transportatori, ghizi, etc
- Susţinerea producătorilor de bunuri şi servicii locale tradiţionale şi/sau ecologice
- Realizare si valorificare produse Ținutul Zimbrului

8.5 Integrarea USP în conceptul de ecoturism

Ținutul Zimbrului reprezintă o micro-regiune cu avantaje naturale, culturale și spirituale remarcabile, unde, prin oferirea de experiențe integrate cu un impact minim asupra mediului, turismul sustenabil poate fi gestionat prin agregarea unei rețele de furnizori de servicii de ecoturism, sub umbrela aceleași strategii comune de marketing și dezvoltare. Cu eforturi conjugate din partea factorilor interesați, Ținutul Zimbrului poate reprezenta o destinație ecoturistică.

Realizarea USP-ului unei destinaţii implică asamblarea mesajelor şi experienţelor distinctive, memorabile, puternice şi răsplătitoare, asociate locului respectiv. Fiecare experienţă, înainte, din timpul şi după vizită are un rol vital în definirea şi livrarea promisiunii care este inerentă USP-ului respectiv. Realizarea USP-urilor (pentru destinatie și pentru zone) s-a realizat prin crearea unei atmosfere de lucru creative, în condiţiile operării prin consens. Considerăm că USP-ul ***Din adâncul pădurii, spre înaltul Cerului, pe urme de zimbru. De la întemeierea Moldovei*** sintetizează foarte bine specificitățile microregiunii. Sloganul propus este ***Ținutul Zimbrului, acasă, oriunde te vei duce!***

9 Sistemul de monitorizare şi analizare a calităţii şi evoluţiei fenomenului turistic în destinaţie

Pentru a creşte calitatea şi eficienţa turismului este nevoie de crearea unui sistem care să monitorizeze și să controleze acest proces. Monitorizarea trebuie să ia în considerare aspectele economice, sociale și de mediu. Sistemul de monitorizare este definit ca o planificare, culegere, înregistrare, analiză şi interpretare sistematică a datelor în vederea luării unor decizii specifice. Un sistem funcțional ne va oferi informații despre caracteristicile socioeconomice ale turiştilor care vizitează regiunea, dimensiunea sectorului ecoturistic, proporţia turiştilor care vin din anumite regiuni sau state etc., , evaluarea ratingului atracţiilor, facilităţilor, serviciilor şi altor resurse, gradul de conştientizare al atracţiilor din zonă şi a altor resurse componente, motivaţia pentru vizitarea regiunii, identificarea elementelor care ar determina posibilitatea revenirii, sursele majore de informaţii pentru planificarea călătoriei, bariere şi constrângeri pentru vizită, imaginea destinaţiei.
Ținând cont de cele de mai sus, în cadrul proiectului se vor realiza:

- Conceperea de formulare si metodologii de monitorizare in cazul turiștilor (pensiuni, hoteluri) si al vizitatorilor (puncte fixe)
- Monitorizarea vizitatorilor la puncte fixe Cetatea Neamțului, Casa memorială Ion Creangă, Zona educațională
- Monitorizarea turiștilor
- Monitorizarea impactului turismului asupra mediului

Pentru ca informaţia rezultată să fie folosită efectiv , ea trebuie inclusă într-un sistem de planificare.
Detalii privind sistemul de monitorizare propus în cadrul sistemului se găsesc în cap IV.4 /C.

10 Cadrul organizaţional de implementare

Microregiunea, ca viitoare destinaţie ecoturistică există şi trăieşte prin acţiunea conjugată a comunităților locale, a vizitatorilor şi turiştilor, prin mijlocirea UMD. Identificarea celor care pot participa la dezvoltarea destinaţiei ecoturistice şi actualizarea ulterioară a listei factorilor interesați va permite punerea în valoare a fiecăruia dintre aceștia, a aşteptărilor lor, în vederea adoptării unor acţiuni realiste şi eficiente care să conducă la maximum de rezultate economice, sociale, culturale, prin utilizarea eficientă a destinaţiei ecoturistice.

Managementul viitoareidestinaţii ecoturistice se realizează printr-o structură dedicată, care va gestiona sinergia factorilor interesați, pentru obţinerea unui dublu efect: satisfacţia turistului şi obţinerea profitului comunitar. Pentru adoptarea structurii organizaţionale adecvate, s-a mers pe principiul că cea mai simplă structură care poate asigura realizarea obiectivelor asumate, este cea mai bună, ținându-se cont că o structură simplă este asociată siguranței și unui număr redus de probleme. Pentru a îndeplini dezideratele de simplicitate şi adecvare, conceperea cadrului organizaţional a început cu evaluarea condiţiile locale, a specificității zonei și a activităţilor esenţiale , necesare pentru obținerea rezultatelor.

Întrucât activitatea turistică este volatilă, obligând la rafinarea continuă a funcţiilor şi adaptarea la tendinţele rapide de schimbare, pentru organizația implicată în managementul destinației, s-a considerat ca fiind determinantă capacitatea de asimilare şi deschidere spre nou. Organizaţiile existente, implicate în fenomenul turistic din destinație, s-au dovedit, de-a lungul timpului, a fi nedispuse la schimbări, astfel că s-a considerat necesar înființarea unei noi structuri dedicate- Asociația Ținutul Zimbrului.

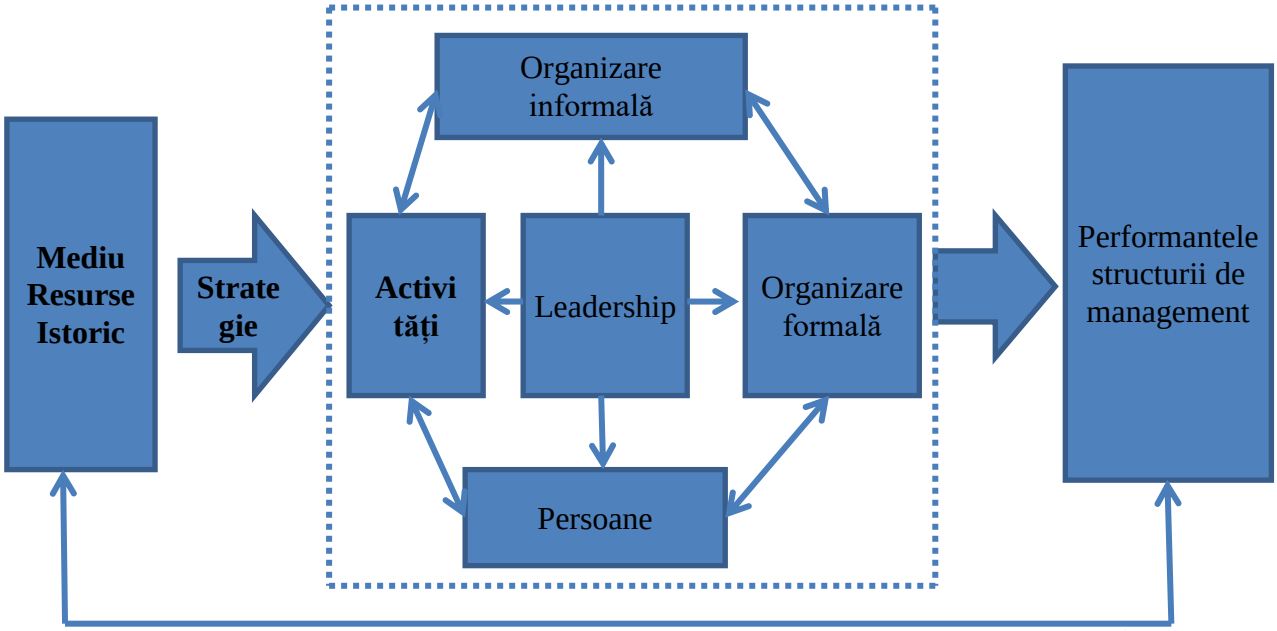

Fig.III.10 Modelul de congruență privind performantele organizationale (Nadler and Tushman, 1980)[2]

Pentru ca o zonă se fie destinaţie ecoturistică ea trebuie să ofere o masă critică minimă de elemente de consum pentru acest gen de turism, care să permită colectivităţii şi turiştilor să practice ecoturismul. Pentru condițiile specifice destinației, structura organizaţională asumată trebuie să permită atingerea acestui obiectiv. Întrucât se dorește ca managementul destinației să se realizeze participativ, structura de management a acesteia (fig. III.10) trebuie să îi includă pe toți cei interesați (persoane). Între acestea vor trebui stabilite atât relații organizaționale formale (structură, valori enunțate, etc) cât și relații informale (reguli ”nescrise”, apartenența de grup, simboluri, ”povești” ale organizației, valori comune, etc).

Leadership-ul acestei structuri este detaliat în fig. III.11. (a se vedea Anexele 6 pentru acordurile de parteneriat). Este necesară punerea la punct a unui sistem de raportare intern care să asigure colectarea, arhivarea şi regăsirea datelor în interiorul parteneriatului. Pentru stabilirea informaţiilor interne ar trebui să se răspundă la întrebări de genul: ce cred factorii implicați că este nevoie pentru dezvoltarea destinației; care sunt necesitățile, posibilitățile, sugestiile şi reclamaţiile; ce decizii trebuie luate periodic, ce tip de informaţii sunt necesare pentru aceste decizii, ce informaţii se obţin regulat, ce studii periodice sunt derulate, ce alte informaţii ar fi necesare, despre ce ar dori să fie informați factorii implicați, care ar fi cele mai bune îmbunătăţiri care se pot aduce structurii existente, etc

Evaluarea structurii de management, în general și a leadership-ului acesteia, în special, va reflecta la final măsura în care acestea sunt efective. Evaluarea anuală va presupune analizarea rezultatelelor obținute în curs faţă de cele stabilite prin planificare și enunțarea concluziilor care să conducă la eficientizarea structurii. Evaluarea strategică vă interpreta stadiul și modalitatea de realizare a obiectivelor şi performanţelor generale ale destinației, putând fi realizată prin intermediul unui audit.

Fig. III.11 Cadrul organizațional de implementare

[2] Nadler, D., and Michael Tushman. "A Model for Diagnosing Organizational Behavior." *Organizational Dynamics* 9, no. 2 (autumn 1980): 35–51.

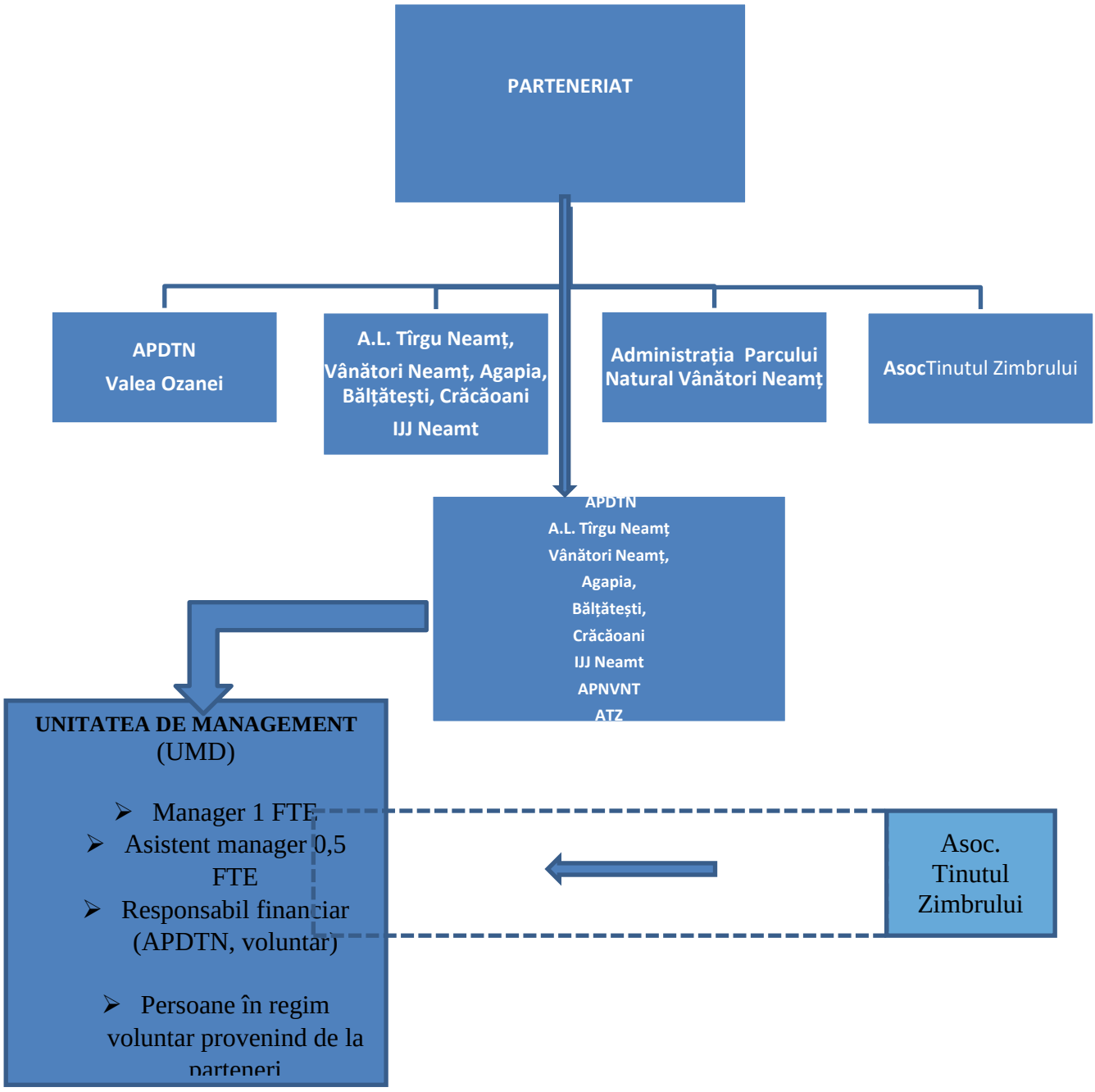

11 Interconectarea şi integrarea dezvoltării ecoturismului la celelalte domenii economice şi sociale ale destinaţiei.

Promovarea ecoturismului în ”Ținutul Zimbrului” are rolul de a dezvolta potenţialul „axial” al turismului, dorindu-se a se face din turism sectorul conducător al economiei locale, prin dezvoltarea sectorului de servicii asociate. Descentralizarea serviciilor și a responsabilității acestora a permis o dezvoltare accelerată a comunităţilor locale, mai ales ca sentiment al apartenenţei, al simţului

comunitar. UMD-ul se subordonează „idealului comunitar”, promovând diversitatea culturală, folosirea resurselor locale şi sentimentul „local”.

Filosofia din spatele destinației ”Ținutul Zimbrului” ține cont de scopurile comunităților precum maximizarea oportunităţilor, managementul descentralizat, catalitic, convingător, dezvoltarea proactivă, creativă, etc. Prin urmare prin intermediul ecoturismului ne dorim dezvoltarea afacerilor de tip cluster, bazate pe atracţiile turistice specifice, prin reunirea unei mase critice minimale de activităţi interconectate şi a unor entităţi importante pentru turism. Se dorește obținerea competitivității destinaţiei ecoturistice, acesta fiind descrisă ca elementul care facilitează abilitatea destinației de a-şi creşte încasările din turism, mărind bunăstarea rezidenţilor și conservând capitalul natural pentru generaţiile viitoare. Avantajul competitiv e stabilit ca rezultat al întrebuinţării resurselor, adică cum reuşeşte o destinaţie turistică să-şi utilizeze resursele pentru o valoare adăugată maximă.

Organizarea de evenimente reprezintă o acţiune complexă, care implică voluntari, membri ai comunităţii, dar şi reducerea cheltuielilor şi menţinerea ratei profitului la prestatorii lucrativi colaterali, care se văd scutiți de cheltuielile mari legate de eveniment. Astfel de evenimente , compensează experienţa comunitară redusă , prin punerea la dispoziţie a unei serii de facilităţi existente precum sistemele de voluntariat, echipamente, expertiză tehnică gratuită, etc. ceea ce reduce costurile generale ale acestora. O tendinţă, care poate fi menţionată drept consecinţă dar şi mijloc, este integrarea cu asigurarea altor servicii, precum educaţia şi formarea.

Ținând cont de cele de mai sus considerăm că dezvoltarea ecoturismului în zonă va influența direct, pozitiv, producția locală din domeniul alimentar (panificație, conserve de fructe și legume, lactate şi brânzeturi, carne si produse din carne), mica industrie și meșteșugurile (realizarea de produse de artizanat), protecția naturii (prin Administrația PNVNT), ordinea și siguranța publică (prin Postul de Jandarmi Montani Vânători Neamț).

Calendar de activități pe 4 ani

Nr.	Măsură/activitate	Anul			
		I	II	III	IV
A	**Marketing**				
A1	Realizarea unui clip de promovare a microregiunii	x			
A2	Realizarea materialelor de informare și interpretare	x	x	x	x
A3	Plan interpretare	x			
A4	Mărci înregistrate, noi certificări	x	x	x	x
A5	Certificare locala TB	x	x	x	x
A6	Promovare locala		x	x	x
A7	Infotrip	x	x	x	x
A8	Promovare la nivel de locatie	x	x	x	x
B	**Dezvoltare de produse, infrastructură și evenimente**				
B.a.1	Ciclolutia	x	x	x	x
B.a.2	O zi din viata unui cioban	x	x	x	x
B.a.3	Traseu gastronomic	x	x	x	x
B.a.4	Program anual de evenimente asociate	x	x	x	x
B.a.5	Bison Safari	x	x	x	x
B.b.1	Întreținere/dotare traseelor existente	x	x	x	x
B.b.I.1	Realizare traseu Cetate – Izvor Slatina	x			
B.b.I.2	Semnalizare cazemate		x		
B.b.II.1	Traseu Vovidenia- Puturosu		x		
B.b.III.1	Traseu cicloturism BL	x			
B.b.III.2	Facilități adventure BL	x	x	x	x

B.b. V.1	Realizarea de noi trasee care să asigure distribuirea uniformă		x	x	x
B.b. V.2	Realizare facilități campare- Valea Secu, Valea Agapia		x	x	x
B.c.1	Componenta eco la evenimentele consacrate	x	x	x	x
B.c.I.1	”Ceaunul fermecat”;	x	x	x	x
B.c.I.2	Arta de a fi gazdă	x	x	x	x
B.c.III.1	”Sarea în bucate”	x	x	x	x
B.c.III.2	Dragos Voda si-a lui ceata		x	x	x
C.	**Monitorizare și analiză**				
C.1	Conceperea de formulare monitorizare, interpretare date	x	x	x	x
C.2	Monitorizarea impactului turismului asupra mediului	x	x	x	x
D.	**Asigurarea calității, formare & administrarea reclamațiilor**				
D.1	Realizare cursuri ghid istorie locala interpretare zona de sălbăticie ecoturism		x		
D.2	Realizare sistem administrare a reclamațiilor, unitar la nivel de regiune	x	x	x	x
D.3	Sistem de asigurare a sigurantei		x	x	x
E.	**Comunicare, întreținere de rețele (networking), reprezentare destinație**				
E.1	Consultare periodică factori implicați	x	x	x	x
E.2	Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu		x		
E.3	Participare târguri, conferințe etc.	x	x	x	x
E.4	E-coturism : website dedicat, cont Facebook, linkuri spre celelalte ecodestinatii si factori interesati locali, magazin prod traditionale	x	x	x	x
F.	**Coordonare, management și suport conservare**				
F.1	Realizarea planului de management al vizitatorilor pentru destinația ecoturistică		x		
F.2	Includerea ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională şi locală (M)		x	x	x
F.3	Realizarea unui ghid de urbanism al destinației			x	
F.4	Realizarea unui cod de conduită și comportament pentru vizitatori, la nivelul destinației		x		
F.5	Alocarea de fonduri pentru ecoturism de către entitățile implicate (M)	x	x	x	x
F.6	Participarea reprezentanților parteneriatului în planificarea şi luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului, conservarea naturii şi a patrimoniului cultural(M)	x	x	x	x
F.7	Realizarea unui program de informare și/sau de instruire periodică			x	x
G.	**Management comercial**				
G.1	Încurajarea la nivel de destinație a ”clusterelor” locale legate de ecoturism		x	x	x
G.2	Susţinerea producătorilor de bunuri şi servicii locale tradiţionale şi/sau ecologice		x	x	x
G.3	Realizare si valorificare produse Ținutul Zimbrului	x	x	x	x
H.	**Management proiect**				
H.1	Management destinatie	x	x	x	x
H.2	Audit	x	x	x	x